

Generalitat de Catalunya
Departament de la Vicepresidència
**Direcció General de Cooperació
al Desenvolupament i Acció Humanitària**

Pla anual de cooperació al desenvolupament 2009

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ	3
2. MILLORAR LA QUALITAT DE LA COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT	5
2.1. L'eficàcia de la cooperació per al desenvolupament	5
2.2 La gestió de la política pública de cooperació per al desenvolupament.....	11
3. CONCENTRAR L'AJUT SEGONS LES PRIORITATS DEFINIDES AL PLA DIRECTOR 2007-2010	16
3.1. Els objectius transversals i les línies estratègiques	16
3.2. La Línia estratègica de desenvolupament	18
3.2.1. Concentració geogràfica.....	19
3.2.2. Concentració sectorial	21
3.3. La Línia estratègica d'Acció Humanitària	35
3.4. La Línia estratègica d'Educació i Capacitats	37
4. DESPLEGAR LES MODALITATS, ELS INSTRUMENTS I LA RELACIÓ AMB ELS ACTORS.....	43
4.1. Modalitats i actors	43
4.2. Instruments i actors.....	47
5. REFORÇAR I AMPLIAR LES CAPACITATS	49
5.1.Organització institucional	49
5.2. Recursos humans	50
5.3. Escenari econòmic.....	51

1. INTRODUCCIÓ

Els plans anuals de cooperació al desenvolupament són, d'acord amb la Llei de cooperació al desenvolupament, els principals instruments programàtics i d'orientació política de què disposa el Govern per a desplegar anualment, en accions concretes, els compromisos que fixen els Plans directors.

Els exercicis de planificació per al desenvolupament i també de cooperació per al desenvolupament mai no es donen en el buit, de manera que el context i les particularitats de cada realitat i de cada moment esdevenen elements ineludibles que determinen, en ocasions molt significativament, aquests exercicis. Aquest és el cas de l'any que ens ocupa, que ve caracteritzat per un seguit de circumstàncies que condicionen d'origen aquest Pla anual. Algunes d'aquestes circumstàncies són intrínseques al cicle de planificació de la política pública de cooperació per al desenvolupament. D'altres, però, tenen un caràcter excepcional i són externes a la lògica de la pròpia política.

Així, el context de crisi econòmica actual, que ha evidenciat encara més les deficiències de l'actual model de finançament de la Generalitat de Catalunya, obliga a configurar un escenari econòmic per a la política de cooperació per al desenvolupament que dista en pràcticament un 37% d'allò previst en el Pla Director 2007-2010. I això en el tercer any d'aplicació del Pla Director 2007-2010, a dos anys de finalització del cicle de planificació i de l'assoliment de les fites que aquest planteja.

Aquestes dues circumstàncies tenen efectes sobre l'exercici de planificació anual de la Generalitat en dos sentits. Per una banda, l'escenari econòmic que defineix la Llei de Pressupostos recomana certa contenció i l'aplicació d'una lògica de continuïtat en l'agenda d'actuacions, més que d'impuls de noves iniciatives, en aquest àmbit. Per una altra, el fet que el 2009 esdevingui el tercer any d'aplicació del Pla Director en un mandat de quatre anys, obliga a emprendre accions positives en determinats eixos amb la finalitat de revertir les tendències de distribució de l'ajut que més s'allunyen – en alguns casos per excés i en d'altres per defecte - de les fites fixades pel Pla Director.

El compromís de la cooperació catalana al desenvolupament amb la qualitat de l'ajut es tradueix doncs, per a l'exercici del 2009, en una agenda molt focalitzada en els esforços de confluència amb els compromisos de concentració geogràfica i sectorial establerts al Pla Director. En el tercer capítol d'aquest Pla, es defineixen les que seran les prioritats d'actuació en aquest sentit, mentre que en el quart s'avança en les modalitats i els instruments per a dur-les a la pràctica.

De forma complementària, el Pla Director 2007-2010 planteja un salt qualitatiu en el desplegament dels instruments de planificació estratègica d'aquest àmbit d'actuació del govern, amb l'objectiu de consolidar-lo en una veritable política pública. D'aquesta voluntat se'n desprèn, per al tercer any d'aplicació del Pla Director, una agenda intensiva d'elaboració, debat i adopció de documents estratègics des d'una concepció participativa d'aquests processos. El desplegament d'aquesta agenda esdevindrà també un fet diferencial per a l'exercici del 2009 i queda recollida al segon capítol del pla. Addicionalment, enguany caldrà iniciar la preparació del nou Pla director de cooperació al desenvolupament, amb l'objectiu que pugui ser aprovat a temps per a l'inici del nou cicle el 2011.

Finalment, la construcció progressiva de les capacitats necessàries per a fer front al repte de la qualitat i de l'eficàcia, que ha tingut un paper central en el darrer exercici, continuarà el 2009 mitjançant l'impuls d'un Pla de Millora de l'ACCD, principal òrgan d'execució d'aquesta política pública, i a través del desplegament gradual de l'estructura organitzativa de la DGCDH. Els avenços en aquest sentit, que també tindran un paper protagonista durant aquest exercici, es detallen en el cinquè capítol del document que us fem a mans.

2. MILLORAR LA QUALITAT DE LA COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT

La millora de la qualitat de la cooperació per al desenvolupament ha esdevingut un dels objectius principals del Govern en l'actual cicle de planificació d'aquesta política pública. En aquest sentit, el Pla director 2007-2010 recull una sèrie de principis rectors orientats a millorar, d'una banda, l'eficàcia de l'ajut i, de l'altra, la gestió de la política de cooperació per al desenvolupament catalana. El desplegament d'aquests principis es fa mitjançant els Plans anuals, que estableixen un seguit de prioritats i actuacions a dur a terme durant cada exercici. I això en el ben entès que la qualitat s'ha d'integrar de forma transversal en tots els àmbits i sectors de la cooperació al desenvolupament.

2.1. L'eficàcia de la cooperació per al desenvolupament

El Pla director es fa ressò i adopta tres dels principis bàsics de la Declaració de París sobre Eficàcia de l'Ajut (2005), principis que en essència estan continguts en el que desplega la Llei de cooperació al desenvolupament. L'objectiu d'aquests és garantir el protagonisme i la corresponsabilitat dels països socis en la definició de les seves necessitats i prioritats de desenvolupament (**principi d'apropiació**), que l'ajut al desenvolupament s'adreci a satisfer aquestes necessitats i prioritats (**principi d'alineació**) i que això es faci de la forma més coordinada possible entre el conjunt dels donants (**principi d'harmonització**).

Amb l'objectiu d'accelerar i profunditzar en l'aplicació de la Declaració de París, el setembre del 2008 es va celebrar a Accra (Ghana) el 3er Fòrum d'Alt Nivell sobre Eficàcia de l'Ajut amb la participació de representants dels països socis i dels països donants, de les cooperacions oficials no estatals - entre elles la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, els organismes multilaterals de cooperació i la societat civil.

Com a resultat de la trobada es va adoptar el Programa d'Acció d'Accra que, entre altres, avança una definició més àmplia del principi d'apropiació per incloure-hi explícitament a la societat civil, els parlaments i tots els nivells de govern dels països socis. A més, el Programa destaca la importància del paper dels països socis a l'hora de determinar el valor afegit dels diferents donants en els suport a les iniciatives de desenvolupament estatals, nacionals i locals i aposta per una major desvinculació de l'ajut. Finalment, es reforça el principi de responsabilitat mútua, es proposen mesures per augmentar la predictibilitat de l'ajut i, s'afirma la importància de l'abordatge sistemàtic i coherent de la igualtat de gènere, el respecte als drets humans i la sostenibilitat ambiental.

En coherència, el Pla anual ha fet un esforç per incorporar aquestes propostes - adaptades a la realitat de la cooperació catalana - a la definició de les prioritats i actuacions de desplegament dels principis d'apropiació, alineació i harmonització que es presenten a continuació– Concretament:

Per a donar aplicació al principi d'apropiació:

Prioritat 1. Donar suport al desenvolupament de les capacitats dels països socis per a la definició, l'aplicació i el seguiment de les seves estratègies de desenvolupament per mitjà de processos participatius.

- Identificar possibles actuacions adreçades a enfortir les capacitats dels governs no centrals per a que liderin els processos de definició de les seves prioritats de desenvolupament.
- Impulsar actuacions que promoguin la participació de la ciutadania dels països socis -amb una especial atenció a les organitzacions de dones i feministes- en els processos de definició, aplicació i seguiment de les estratègies i els plans de desenvolupament locals, nacionals i estatals.
- Impulsar la participació dels actors públics i privats dels països socis en el seguiment de les estratègies geogràfiques de la cooperació catalana.

Per a donar aplicació al principi d'alineació

Prioritat 2. Avançar cap a l'alineació de la cooperació per al desenvolupament de la Generalitat amb les estratègies de desenvolupament dels països socis, respectant els principis i els valors del Pla director.

- Partir de les estratègies locals, nacionals i Estatals de desenvolupament per a l'elaboració de les Estratègies País Prioritari (EPP) de la cooperació per al desenvolupament de la Generalitat previstes per al 2009, i articular mecanismes de participació de la ciutadania dels països socis en aquests processos.
- Incrementar les actuacions que s'adrecen a donar suport a les polítiques, les estratègies i els plans locals, nacionals i Estatals, especialment als països prioritaris i preferents.
- Articular, per mitjà dels i les representants de l'ACCD, espais i mecanismes d'interlocució regulars amb els agents de desenvolupament, públics i privats, dels països prioritaris.
- Desplegar els instruments per a fer efectives les responsabilitats dels i les representants de l'ACCD en els països prioritaris de la cooperació catalana.

Prioritat 3. Avançar cap a una major previsibilitat de l'ajut oficial al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

- Incorporar escenaris econòmics pluriennals a les EPP de la cooperació catalana en la mesura que la Generalitat pugui disposar de previsions de finançament estables a mig termini.
- Continuar donant suport als instruments programàtics com el suport pressupostari en el sector salut a Moçambic.
- Mantenir el percentatge de recursos executats a través de la modalitat de programes de caràcter pluriennal.

Per a donar aplicació al principi d'harmonització:

Prioritat 4. Millorar els espais i els mecanismes per a garantir la coordinació i la coherència de les actuacions del govern en matèria de cooperació per al desenvolupament.

- Promoure l'adopció de la reforma del decret que regula la Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament, iniciant un nou mandat amb un funcionament millorat i una composició ampliada.
- Participar, l'ACCD, en aquelles comissions interdepartamentals d'àmbits rellevants per a la cooperació per al desenvolupament, com són la Comissió Interdepartamental de la SIDA a Catalunya, la Comissió Interdepartamental del Pla d'acció i desenvolupament de polítiques de dones a Catalunya i, si s'escau, en la Comissió Interdepartamental d'Immigració.
- Donar impuls als acords marc de col·laboració establerts entre la DGCDH i l'ACCD i l'Agència Catalana de Joventut i el Departament de Salut, així com signar nous acords marc entre l'ACCD i altres departaments i organismes de la Generalitat, entre ells el departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, el departament de Medi Ambient i Habitatge, l'Institut Català de les Dones i el departament d'Educació. En paral·lel, s'estudiarà la possibilitat de signar un acord marc amb el Departament d'Acció Social i Ciutadania
- Dissenyar, conjuntament, tal com preveu el Pla Director, el nou instrument financer de l'ACCD per al finançament o co-finançament d'actuacions consensuades entre l'ACCD i els Departaments i els organismes de la Generalitat.
- Promoure la realització d'identificacions i d'actuacions de cooperació directa conjuntes entre l'ACCD i els Departaments i els organismes de la Generalitat. En aquest sentit, l'ACCD i el Departament d'Educació duran a terme una missió d'identificació a Guatemala en educació intercultural bilingüe a més d'una assistència tècnica a l'Equador en el marc del Projecte Sasiku d'enfortiment de l'educació intercultural bilingüe.

Paral·lelament, l'ACCD i el Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) realitzaran, per una banda, una missió d'identificació a Senegal, a la regió de Kolda, per a la millora de la gestió de l'aigua i l'enfortiment institucional de la Division Regionale de l'Hydrolique; i, per l'altra a Nicaragua i a el Salvador una missió d'identificació conjunta d'oportunitats de col·laboració amb entitats públiques i de la societat civil local en la millora de la gestió de recursos naturals i espais protegits.

Alhora, s'impulsaran actuacions de cooperació directa entre l'ACCD i diferents departaments i organismes de la Generalitat. Concretament:

- El DMAH i l'ACCD, a Bolívia, donaran suport a la proposta "Agua para Todos" de la Empresa Pública de Servicios de Agua y Saneamiento. A Algèria, l'Agència Catalana de Residus, l'ACCD i CERAI duran a terme una actuació concertada de suport al desenvolupament agropecuari integral sostenible i valoritzat de la comunitat de Messaad.

- El DMAH i l'ACCD donaran suport al programa PNUD-PNUMA de canvi climàtic en el marc del partenariat entre NNUU i associacions de regions "Vers territoris carbono neutrals i més resistents al canvi climàtic".
- El Departament de Salut i l'ACCD, a Moçambic, duran a terme un programa de cooperació directa per a l'enfortiment del sector salut a la província d'Inhambane. El programa preveu la formació de formadors com a tècnics de laboratori, l'impuls a la d'operativització del pla de salut comunitària i una missió tècnica per identificar noves necessitats de formació.

En paral·lel, el Departament de Salut i l'ACCD mantindran la cooperació amb la Universitat de Beira a través de l'enviament de professionals sanitaris de Catalunya per la formació d'estudiants de medicina i el suport al desplegament d'una estratègia de salut comunitària a la Universitat.. Finalment, es realitzarà un seminari a Maputo sobre bones pràctiques d'abordatge comunitari en salut sexual i reproductiva.

El treball conjunt del Departament de Salut i l'ACCD s'estendrà al Marroc, on es preveu donar suport al Ministeri de Salut marroquí en un programa de lluita contra les toxicomanies. Aquestes actuacions es formalitzaran a través d'un pla de treball 2009 que aprovarà la comissió de seguiment tripartita (Departament de Salut, ACCD i DGCDHAH) prevista en l'acord marc de col·laboració 2007-2010.

- COPCA/ACC1Ó, l'ACCD i Àgora Nord-Sud, a Equador, impulsaran una actuació concertada per fomentar estratègies integrals i foment de cadenes sostenibles i competitives
 - El Departament de Justícia i l'ACCD, a Nicaragua, continuaran la col·laboració amb la Defensoria Pública amb l'objectiu de consolidar i facilitar l'accés a la justícia gratuïta als sectors més desfavorits
 - El Servei d'Ocupació i l'ACCD continuaran l'acompanyament a la Direcció Nacional de Empleo del Ministerio de Trabajo y Seguridad Social de l'Uruguai en un procés de descentralització del foment de l'ocupació amb la instal·lació pilot de quatre centres públics d'ocupació territorial a diferents departaments de l'Uruguai.
- Continuar la col·laboració entre l'ACCD i la Secretaria de Joventut/ Agència Catalana de Joventut per dur a terme la convocatòria de subvencions per al foment de la cooperació al desenvolupament entre associacions juvenils, la convocatòria de beques PNUD. L'ACCD i l'ACJ mantindran, conjuntament amb el Departament de treball, el suport al Programa Joves Cooperants, amb la col·laboració de la FCONGD en la formació i cogestió del mateix.
 - Continuar explorant una agenda de treball conjunta en l'àmbit de la promoció de la pau entre l'ACCD i l'Oficina de promoció de la pau i els drets humans, a partir, entre d'altres de: el suport a l'Staff College de Nacions Unides en la formació en bones pràctiques en l'àmbit de la construcció de la pau i la gestió dels conflictes i en la promoció del dret humà a la pau
 - Organitzar, conjuntament l'ACCD i el Programa per al col·lectiu gai, lesbià i transsexual, una jornada de treball amb la participació de les ONGD catalanes per tal d'impulsar el treball en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, la defensa dels drets humans de gais, lesbianes i transsexuals, tal com preveu el Pla

Interdepartamental per a la no discriminació de persones homosexuals i transsexuals.

- Organitzar, conjuntament la DGCDAAH, l'ACCD i l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció, una jornada de formació amb les Entitats col·laboradores d'Adopció Internacional (ECAI) i les Associacions de Pares Adoptius de diferents països per millorar la qualitat de les actuacions de cooperació al desenvolupament que realitzen aquestes entitats.
- La DGCDAAH i l'ACCD donaran suport a l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció en l'orientació i l'assessorament que es vol proporcionar a les Entitats col·laboradores d'Adopció Internacional (ECAI) per les actuacions de cooperació al desenvolupament que realitzin.
- Explorar oportunitats de col·laboració entre l'ACCD i el Programa de Seguretat contra la violència masclista del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.
- Explorar oportunitats de col·laboració entre l'ACCD i la Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats del treball del Departament de Treball.
- Explorar oportunitats de col·laboració entre l'ACCD i l' Institut Català d'Assistència i Serveis Socials del Departament d'Acció Social i Ciutadania, en el marc de la Resolució de Nacions Unides envers el drets de les persones amb discapacitat.
- Presentar els resultats de l'estudi sobre les polítiques de la Generalitat de Catalunya que tenen o poden tenir un impacte significatiu sobre els països socis encarregat el 2008 i explorar, conjuntament amb els Departaments de la generalitat directament implicats, propostes d'implementació de mecanismes per promoure i garantir el principi de coherència en relació amb aquestes polítiques: incorporar la coherència de polítiques per al desenvolupament (CPD) en els convenis marc de col·laboració entre la DGCDAAH, l'ACCD i els Departaments; aprofitar el potencial de les EPP en l'àmbit de la CPD; i fomentar la representació de la DGCDAAH en les comissions interdepartamentals on es tracten temes rellevants per la CPD. En concret, la DGCDAAH iniciarà una col·laboració en aquest àmbit amb el Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Capitalitzar els coneixements i l'expertesa sectorials dels Departaments i organismes de la Generalitat en el seguiment i l'avaluació de la política de cooperació, així com en l'elaboració de les directrius d'operativització dels objectius transversals i en el desplegament programàtic del Pla director a través de la participació dels experts. Aquesta participació s'articularà d'acord a la metodologia elaborada i validada en els òrgans consultius en iniciar cada procés de programació i planificació

Prioritat 5. Millorar els espais i els mecanismes de coordinació amb els ens locals

- Promoure l'adopció de la reforma del decret que regula la Comissió de Coordinació amb els Ens Locals, iniciant un nou mandat amb un funcionament millorat i una composició ampliada
- Fomentar actuacions municipalistes, de promoció de la governança democràtica, de codesenvolupament i d'enfortiment de les capacitats dels ens locals en la

planificació i l'avaluació de la cooperació al desenvolupament, mitjançant accions conjuntes en col·laboració amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

- Promoure la realització d'identificacions i actuacions conjuntes entre l'ACCD i els ens locals en els àmbits que els són més propis: municipalisme, desenvolupament local, codesenvolupament, etc., i amb especial atenció a la sensibilització de la ciutadania sobre les causes de la pobresa i de les desigualtats Nord-Sud .

Prioritat 6. Garantir la presència de la Generalitat en els espais de coordinació amb la comunitat de donants bilaterals i multilaterals.

- Participar regularment en els òrgans i espais de coordinació existents entre l'Administració General de l'Estat i la cooperació oficial descentralitzada (Conferència Sectorial de la Cooperació Internacional per al Desenvolupament i Comissió Interterritorial de Cooperació per al Desenvolupament), en els grups de coordinació que es creïn ad-hoc, així com en les Comissions Mixtes de Cooperació entre l'Estat espanyol i els països que són prioritaris i preferents per a la cooperació de la Generalitat.

Així mateix, participar, si s'escau, en l'elaboració dels documents de planificació estratègica i programàtica d'altres donants i en la realització d'avaluacions conjuntes.

- Participar en les taules de coordinació sectorial de donants en els països prioritaris de la cooperació catalana que comptin amb representants permanents i en aquells sectors que s'identifiquin com a prioritaris en cada país.
- Identificar les xarxes i els espais de debat de la comunitat de donants que treballen en l'àmbit de l'equitat entre les dones i els homes amb l'objectiu de participar-hi i establir-hi aliances.
- Participar en les reunions de donants del Fons Mundial per la lluita contra la sida, la malària i la tuberculosi, en les del fons temàtic del Fons de Població de Nacions Unides (UNFPA) per al Programa Global per Promoure la Seguretat de l'Abastiment de Productes de Salut Reproductiva 2007-2011, en les de donants i amfitrions de l'Agència de les Nacions Unides pels Refugiats Palestins a l'Orient Mitjà (UNRWA), així com en aquelles organitzades per organismes multilaterals amb les quals l'ACCD hagi establert acords de col·laboració o hagi estat invitada.
- Participar en espais de debat i conferències internacionals sobre cooperació al desenvolupament com, per exemple, la del Fòrum Social Mundial i d'Autoritat locals Amazòniques a Belem (Brasil), la Reunió d'Alt Nivell sobre Crisi Alimentària de Nacions Unides i el govern espanyol a Madrid, els European Development Days de la Comissió Europea, les trobades durant el 2009 del Fòrum de Cooperació al Desenvolupament de Nacions Unides, la Cimera sobre Canvi Climàtic de Copenhaguen 2009, etc.

2.2 La gestió de la política pública de cooperació per al desenvolupament

La Llei de cooperació al desenvolupament i el Pla director de cooperació al desenvolupament 2007-2010 associen la bona gestió de la política pública de cooperació per al desenvolupament als principis d'informació i de transparència, de participació, de planificació, de seguiment i d'avaluació.

Quant a aquests principis, a continuació s'enumeren les principals prioritats i actuacions previstes per al 2009, tenint present que són metes no assolibles en un únic exercici i que, per tant, mostren una pauta de continuïtat amb els plans anuals predecessors.

Per a donar aplicació als principis d'informació i de transparència:

Prioritat 1. Consolidar mecanismes i instruments de rendició de comptes en relació amb l'execució de la política de cooperació per al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya i la gestió de l'AOD.

- Fer compareixences regulars, a petició de la conselleria de la Vicepresidència i de la DGCDAAH, davant del Parlament, amb independència de les compareixences de la conselleria previstes per la Llei i el Pla director o sol·licitades pels parlamentaris.
- Informar, l'ACCD, als actors de la cooperació catalana, durant el primer trimestre de l'any, de la previsió de convocatòries pròpies i la dotació pressupostària inicial de les mateixes.
- Posar en funcionament el portal sobre l'Ajut Oficial al Desenvolupament (AOD) de Catalunya, que permeti consultes via Internet sobre la distribució de l'AOD segons les prioritats, els actors, les modalitats i els instruments previstos al Pla director.
- Iniciar l'elaboració de documents de reflexió que serveixin de guia per al còmput de l'AOD en determinats sectors com la cooperació empresarial i la cooperació universitària.
- Elaborar i publicar la Memòria 2008 de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, principal instrument de rendició de comptes de l'activitat realitzada al llarg d'aquest període pel Govern, tot seguint el nou format iniciat el 2007.
- Editar i donar difusió als principals documents de planificació i de programació de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya: el Pla director 2007-2010, el Pla anual 2009, les EPP, les directrius i manual d'ús relatius als objectius transversals, les directrius d'avaluació, l'estratègia d'Educació per al Desenvolupament, l'estratègia de cooperació multilateral al desenvolupament i l'estratègia de codesenvolupament.
- Optimitzar els instruments de control de les justificacions econòmiques de les subvencions.
- Consolidar la celebració de la Festa de la Cooperació Catalana com un instrument d'informació i rendició de comptes de l'acció de la Generalitat de Catalunya en

l'àmbit de la cooperació al desenvolupament. Els actors de la cooperació catalana participaran en la definició de la mateixa.

- Col·laborar amb els mitjans públics i privats de comunicació de Catalunya en tant que canals a través dels quals el govern rendeix comptes de la seva actuació en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- Consolidar i donar la màxima difusió a la revista de l'ACCD, CooperacióCat, com un dels principals mitjans d'informació periòdica de la cooperació catalana: engegar un procés de revisió de la imatge i els continguts, redefinir el públic objectiu, redefinir la distribució i idear noves formes de difusió i ús de la revista.
- Consolidar els instruments de difusió de la cooperació catalana que fan un ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, i crear-ne de nous: incrementar la difusió del butlletí digital de l'ACCD; engegar i procedimentar blogs com a instrument de comunicació de les accions de la cooperació catalana adreçats al públic en general; consolidar la participació en el projecte Ekoos (vegeu epígraf 3.4)
- Assolir que la web de l'ACCD esdevingui, com a eina d'informació permanent i actualitzada en l'àmbit de la cooperació, un portal de referència i de qualitat mitjançant l'inici d'un procés de reformulació de la seva imatge, aplicacions i continguts.

Per donar aplicació al principi de participació:

Prioritat 2. Millorar els mecanismes de participació dels actors en la política de cooperació per al desenvolupament de la Generalitat i impulsar-ne de nous.

- Iniciar, el Consell de Cooperació al Desenvolupament, un nou mandat amb un funcionament millorat i una composició ampliada en virtut de l'adopció de la reforma del decret que regula aquest òrgan impulsada.
- Proposar l'elaboració i adopció d'un reglament intern que reguli el funcionament del Consell de Cooperació al Desenvolupament.
- Continuar la tasca d'habilitar espais específics de participació dels actors de la cooperació catalana en l'elaboració dels documents estratègics de planificació previstos per al 2009 (vegeu epígraf següent), amb el suport metodològic, si escau, de la Direcció General de Participació Ciutadana.
- Continuar habilitant espais de participació específics dels actors de la cooperació catalana en el disseny dels instruments de finançament per a la modalitat a iniciativa d'altres actors.
- Desplegar progressivament la plataforma virtual d'informació i participació *E-comunitat de cooperació per al desenvolupament*. Aquesta eina permetrà crear espais d'informació i comunicació permanents per a cadascun dels òrgans consultius de la cooperació catalana, habilitar espais de participació paral·lels als processos d'elaboració dels documents de planificació estratègics i als processos d'avaluació i, finalment, allotjar la comunitat virtual destinada a de les persones dels diferents departaments de la Generalitat que treballen en cooperació per al desenvolupament

- Analitzar, en el marc del Consell de Cooperació al Desenvolupament, l'aplicació dels diferents consensos sobre qualitat de l'ajut i finançament del desenvolupament assolits en les cimeres i conferències celebrades el 2008 a Nova York, Accra i Doha a la cooperació per al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

Per a donar aplicació al principi de planificació

Prioritat 3. Millorar la planificació estratègica i programàtica mitjançant el desplegament dels instruments previstos en el Pla director.

- Adoptar les directrius i els manual d'ús per a fer operatius i aplicables els objectius transversal de drets humans, la governança i enfortiment del teixit social i d'equitat entre les dones i els homes.
- Adoptar l'estratègia de codesenvolupament de la Generalitat de Catalunya.
- Adoptar l'estratègia de cooperació multilateral al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.
- Adoptar l'EPP Nicaragua i elaborar les EPP de Colòmbia, Marroc i Moçambic.

La DGCDAAH liderarà l'elaboració d'aquestes estratègies a partir de la creació d'equips mixtes conformatos per membres de les unitats d'execució de la política de cooperació – ACCD i Departaments – i que han d'incorporar, com a requisit fonamental, la participació dels i les representants de l'ACCD al països prioritaris.

D'acord amb la metodologia participativa establerta, es comptarà amb la participació directa del conjunt d'actors de la cooperació catalana i donant aplicació als principis d'apropiació i alineació associats a l'eficàcia de l'ajut, les estratègies comptaran amb la participació directa del conjunt d'actors – públics i privats - del país soci en les diferents fases d'elaboració de les mateixes.

- Adoptar l'estratègia d'Educació per al Desenvolupament a partir de la metodologia participativa acordada el 2008 (vegeu epígraf 3.4)
- Acompanyar, si s'escau, des de la DGCDAAH, els processos de planificació i programació de la cooperació al desenvolupament que duguin a terme els Departaments i organismes de la Generalitat, com és el cas del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.
- Iniciar l'elaboració del Pla director de cooperació al desenvolupament 2011-2014 amb l'objectiu que aquest s'aprovi durant el 2010.

Per a donar aplicació al principi de seguiment:

Prioritat 4. Millorar els instruments per a donar seguiment a l'aplicació dels instruments de planificació i programació de la política de cooperació al desenvolupament.

- Elaborar una matriu d'indicadors per al seguiment del progrés en l'assoliment dels objectius del Pla director 2007-2010.

- Identificar nous productes d'anàlisi quantitativa i qualitativa sobre l'Ajut Oficial al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.
- Adaptar l'eina informàtica de seguiment de projectes i de programes de l'ACCD a les necessitats de seguiment i d'avaluació del Pla director 2007-2010.

Per a donar aplicació al principi d'avaluació:

Prioritat 5. Iniciar el desplegament del sistema d'avaluació de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

- Adoptar el document d'estratègia o Directrius d'avaluació de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya elaborat el 2008.
- Iniciar el desplegament de les Directrius d'Avaluació de la Política de cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

Prioritat 6. Impulsar l'avaluació com a instrument d'aprenentatge.

- Dur a terme tres avaluacions estratègiques de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya: l'avaluació de la convocatòria conjunta entre el COPCA i l'ACCD per a promoure la cooperació de les associacions empresarials en la millora de les capacitats productives i comercials dels països socis; l'avaluació de les actuacions finançades per la Generalitat en l'àmbit de la salut a Moçambic.
- Finalitzar l'estudi avaluatiu de la convocatòria conjunta de l'ACCD i el Departament d'Educació de suport a projectes d'elaboració, revisió i millora dels recursos pedagògics en l'àmbit de l'Educació per al desenvolupament en el període 2005-2008.
- Participar, si s'escau, en l'avaluació de les actuacions de suport pressupostari executades o en curs d'execució, i fer difusió dels resultats.
- Realitzar una avaluació quantitativa i qualitativa de mig termini del Pla Director 2007-2010.
- Promoure, en el marc de col·laboració amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, l'avaluació dels agermanaments en tant que fórmula de cooperació municipal.
- Donar seguiment a les avaluacions finals dels programes finançats en el marc de les convocatòries de programes de l'ACCD del 2006 i 2007 que finalitzin el 2009.

Prioritat 7. Millorar els mecanismes de socialització i capitalització dels resultats de l'avaluació

- Establir un espai al web de la cooperació catalana sobre avaluació de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya
- Difondre els resultats de les avaluacions realitzades en l'espai web d'acord amb el que estableixin les Directrius d'avaluació.

Prioritat 8. Promoure la cultura de l'avaluació entre els actors de la cooperació a Catalunya

- Difondre informació sobre eines metodològiques d'avaluació més rellevants per a la cooperació catalana a través de l'espai web
- Construir una base de dades de persones i empreses de serveis en l'àmbit de l'avaluació.

3. CONCENTRAR L'AJUT SEGONS LES PRIORITATS DEFINIDES AL PLA DIRECTOR 2007-2010

D'acord amb el compromís per la qualitat i l'eficàcia de l'ajut, el Pla Director de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya 2007-2010 preveu, quant a l'acció en matèria de cooperació al desenvolupament, la necessitat de concentrar els esforços geogràficament i sectorial.

Aquesta voluntat de concentrar les actuacions és coherent amb els esforços i compromisos adquirits en matèria d'eficàcia de l'ajut mitjançant la coordinació i complementarietat entre donants al Consens Europeu sobre Desenvolupament (2005) de la Comissió Europea.

L'actuació de la Generalitat de Catalunya en matèria de cooperació per al desenvolupament per al 2009 estarà orientada per aquesta voluntat que ens alinea amb els compromisos internacionals sobre la qualitat de l'ajut, i que, encara més important, deriva del compromís compartit que recull l'actual Pla Director.

3.1. Els objectius transversals i les línies estratègiques

L'operativització dels objectius transversals de la Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, en tant que es deriven directament de la missió, els principis i els valors de la cooperació catalana, esdevé una de les principals estratègies per a la millora de la qualitat de l'acció del govern en aquest àmbit.

Els tres objectius transversals que vénen definits al Pla Director 2007-2010 són:

QUADRE 3.1. Objectius Transversals segons el Pla Director 2007-2010

OTr.1: Promoure el respecte integral i la consolidació dels drets humans, la governança i l'enfortiment del teixit social.

OTr.2: Promoure l'equitat entre les dones i els homes mitjançant l'aplicació de la perspectiva de gènere.

OTr.3: Promoure la sostenibilitat del desenvolupament en la seva triple dimensió: social (que inclou la cultural i la política), econòmica i ambiental.

Amb la voluntat d'avançar en l'aplicació progressiva d'aquests objectius a l'acció de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament, es defineixen quatre prioritats per al 2009:

Prioritat 1. Adoptar el document de directrius d'equitat entre les dones i els homes per a fer operatiu l'objectiu transversal i definir un pla de treball per a avançar en la seva aplicació progressiva.

- El primer semestre del 2009 s'adoptarà el document de directrius per a la transversalització de l'equitat entre les dones i els homes al conjunt de la cooperació al desenvolupament que es promou des de la Generalitat de Catalunya (OTr2), previ dictamen dels òrgans de coordinació, col·laboració i consulta de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat.

- La posada en pràctica de les directrius comportarà el desplegament d'un conjunt d'actuacions adreçades a garantir la transversalització en els tres grans àmbits que preveu el document de directrius:
 - i) L'àmbit estratègic. Es refereix a l'espai d'interlocució i diàleg polític amb els diferents actors de la cooperació al Nord i al Sud. Així mateix, incorpora la transversalització en l'àmbit de la planificació, el seguiment i l'avaluació de la política de cooperació al desenvolupament.
 - ii) L'àmbit operatiu. Es refereix a la incorporació de la perspectiva de gènere en l'àmbit de l'execució de la política, i la seva articulació al voltant de les diferents fases del cicle del projecte/programa (identificació, definició, execució, seguiment i avaluació)
 - iii) L'àmbit institucional. Es refereix a l'aplicació de la perspectiva de gènere a les dimensions organitzativa i institucional del sistema de la cooperació al desenvolupament català.

Aquest desplegament es realitzarà mitjançant el treball conjunt de l'ACCD, la DGCDH i l'ICD que es preveu signaran un acord marc de col·laboració i articulant mecanismes per fer efectiu els principis de participació i apropiació que orienten la política de cooperació catalana,

Prioritat 2. Elaborar el document de directrius per a la transversalització de l'objectiu de promoció del respecte integral i la consolidació dels drets humans, la governança i l'enfortiment del teixit social

- Durant l'exercici del 2009 s'elaboraran les directrius per a donar aplicació a l'objectiu transversal de la promoció del respecte integral i la consolidació dels drets humans, la governança i l'enfortiment del teixit social (OTr1)

La metodologia a aplicar serà similar a la utilitzada en l'elaboració de les directrius de gènere. Així, es comptarà amb la participació dels principals actors involucrats i es definiran els espais o mecanismes per a garantir-ho.

En l'elaboració d'aquestes directrius, i partint de l'expertesa que ja existeix en el govern en aquest àmbit, es comptarà amb l'assessorament del Departament de Vicepresidència, el Departament Governació i Administracions Públiques i el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, especialment de l'Oficina de promoció de la Pau i dels Drets Humans i del Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Prioritat 3. Avançar en l'aplicació progressiva dels objectius transversals en la planificació, avaluació i seguiment de la política pública de cooperació al desenvolupament.

- Aplicar la perspectiva de gènere als principals documents de planificació, seguiment i avaluació de la política pública de cooperació al desenvolupament, a adoptar durant aquest exercici: Estratègies País Prioritari, directrius d'avaluació, estratègia de cooperació multilateral, estratègia de codesenvolupament i estratègia d'educació per al desenvolupament.

Prioritat 4. Avançar en l'aplicació progressiva dels objectius transversals a les modalitats de cooperació previstes al Pla Director 2007-2010.

- A partir del contingut de les directrius d'equitat de gènere i governança i d'aquelles que es deriven de l'estratègia de cooperació multilateral de la Generalitat de Catalunya, s'avançarà en l'aplicació dels OTrs en la relació amb els organismes multilaterals.

Aquesta aplicació podrà donar-se, entre d'altres: i) en la definició de criteris de selectivitat en la política de contribucions als organismes multilaterals, ii) mitjançant la incorporació de clàusules que garanteixin l'aplicació dels OTrs en el marc dels convenis amb que es dóna aplicació a la modalitat de cooperació multilateral, iii) en la definició de línies específiques de desplegament de l'agenda del nou multilateralisme de la cooperació catalana.

- Incorporar clàusules que garanteixin l'aplicació dels OTrs en el marc de les bases de les convocatòries d'ajuts, els convenis i les resolucions amb que es dóna aplicació a les modalitats de cooperació bilateral directa, en concertació i a iniciativa d'altres actors.

Les línies estratègiques previstes al Pla Director 2007-2010 permeten estructurar les prioritats sectorials en tres àmbits de treball: l'àmbit del desenvolupament, el de l'acció humanitària i el d'educació i capacitats. Aquestes línies garanteixen la continuïtat entre plans directors i una acció sostinguda tant d'acompanyament als processos de creació de capacitats i de resposta a necessitats al Sud (LE 1 i 2) com de transformació social al Nord (LE3).

D'acord amb el que estableix el Pla director en relació amb la distribució d'AOD per línies estratègiques, Pla anual 2009 avança una proposta orientada a l'assoliment progressiu dels compromisos a finals del mandat –l'exercici del 2010-.

QUADRE 3.2. Proposta de distribució de l'AOD al 2009 segons Línies estratègiques

LE.1: Línia estratègica de desenvolupament: concentrarà entre el 70 i 75% dels recursos.

LE.2: Línia estratègica d'Acció Humanitària: concentrarà entre el 7 i el 10% dels recursos.

LE.3: Línia d'educació i capacitats: concentrarà entre el 17 i 20% dels recursos.

3.2. La Línia estratègica de desenvolupament

El gruix de la cooperació que s'impulsa des de la Generalitat de Catalunya s'adreça a crear condicions de desenvolupament i capacitats al Sud, en coherència amb la vocació transformadora del model de cooperació del que es parteix. Conseqüentment, l'assignació de recursos a la línia estratègica de desenvolupament, tal com queda establerta al Pla Director 2007-2010, és la més substancial i es dirigirà majoritàriament als països i sectors identificats com a prioritaris atenent al valor afegit que pot aportar la cooperació catalana.

Aquesta haurà de concentrar, durant el 2009, entre un 70 i un 75% de l'AOD que es fa des de la Generalitat d'acord a les prioritats de concentració geogràfica i sectorial que es despleguen tot seguit.

3.2.1. Concentració geogràfica

El Pla Director 2007-2010 suposa un avenç en la concentració geogràfica de l'ajut quan estableix que per al 2010, el 60% dels recursos s'han d'adreçar a 11 països i territoris prioritaris. La resta de l'ajut s'adreçarà, a set països preferents, en una proporció del 20%, i el 20% restant s'adreçarà a la resta de països receptors d'AOD segons estableix el Comitè d'Ajut al desenvolupament (CAD) de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE).

En paral·lel, i fent-se ressò dels compromisos internacionals sobre finançament de l'ajut, el Pla director 2007-2010 fixa una assignació mínima del 20% de l'AOD de la Línia de Desenvolupament per als països que Nacions Unides considera com països menys desenvolupats - PMD/menys avançats –PMA.

QUADRE 3.2.1. Països i territoris prioritaris i preferents segons el Pla Director 2007-2010

	Prioritaris	Preferents
Mediterrània	Marroc, Palestina, Sàhara Occidental	Algèria*, Líban**
Àfrica subsahariana	Moçambic, Senegal	Gàmbia, Camerun Etiòpia
Amèrica del Sud	Bolívia, Colòmbia, Equador	Brasil***, Perú
Amèrica Central	Guatemala, Nicaragua, El Salvador	

**Es prioritzarà el treball en els sectors: drets humans, governança democràtica i enfortiment del teixit social; construcció de pau; apoderament de les dones.*

***Es prioritzarà el treball en els sectors que contribueixin a la millora de la situació de les persones desplaçades internes i dels refugiats palestins.*

****Es prioritzaran geogràficament els Estats del país amb percentatges més alts de pobresa i nivells d'IDH més baixos.*

Amb l'objectiu d'avançar cap als compromisos que fixa el Pla director 2007-2010 a assolir a finals de mandat del Pla, les prioritats per al 2009 són:

Prioritat 1. Dotar-se d'estratègies d'actuació a mig termini en els països prioritaris de la Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

- Adoptar, el primer trimestre de l'any, l'EPP de Nicaragua previ dictamen en el marc dels òrgans de cooperació, coordinació i consulta de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat.

- Elaborar, a partir de l'eina metodològica utilitzada i validada després de l'elaboració de l'EPP Nicaragua, les estratègies de tres països prioritars més: Colòmbia, Marroc i Moçambic.
- A partir dels objectius estratègics i preferents i els mecanismes d'actuació definits a les EPP, es revisaran les actuacions en aquests països per concertar actuacions i reforçar aliances.

Prioritat 2. Garantir un mínim d'un 60% dels recursos de la Línia Estratègica de Desenvolupament a finançar actuacions als països prioritars.

- Incorporar criteris de prioritació geogràfica en l'aplicació de la modalitat a iniciativa d'altres actors. Una de les accions més efectives en aquest sentit, i que ja s'ha estat aplicant en exercicis anteriors, és la incorporació d'aquests criteris de prioritació a les bases de les convocatòries d'ajuts de l'ACCD i a les convocatòries conjuntes entre l'ACCD i altres departaments i organismes de la Generalitat.
- Mantenir el focus de la cooperació bilateral d'iniciativa directa en els països i territoris prioritars de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.
- Prioritzar el desplegament de la modalitat de cooperació concertada als països prioritars.
- Focalitzar actuacions multilaterals a països i territoris prioritars.
- Impulsar, per mitjà de convenis marc i convenis específics entre l'ACCD i els departaments i organismes de la Generalitat, la focalització de la cooperació als països prioritars.

Pel que fa al segon grup de països, les prioritats per al 2009 són:

Prioritat 3. Focalitzar al voltant d'un 15% dels recursos de la Línia Estratègica de Desenvolupament al finançament d'actuacions als països preferents.

- Incorporar criteris de prioritació geogràfica en l'aplicació de la modalitat a iniciativa d'altres actors i en la modalitat multilateral.

Una de les accions més efectives en aquest sentit, i que ja s'ha aplicat en exercicis anteriors, és la incorporació d'aquests criteris de prioritació a les bases de les convocatòries d'ajuts de l'ACCD i a les convocatòries conjuntes entre l'ACCD i altres departaments i organismes de la Generalitat.

- Recolzar actuacions multilaterals a països preferents en sectors prioritzats en aquest Pla anual.
- Iniciar programes de cooperació bilateral directa i concertada als països preferents en sectors prioritars del Pla director d'acord amb les identificacions ja realitzades a Etiòpia i Perú i la missió prevista per al primer trimestre del 2009 a Gàmbia.

Finalment, pel que fa al grup de països menys desenvolupats:

Prioritat 4. Garantir que entre un 15 i un 20% dels recursos de la línia estratègica de Desenvolupament s'adreci a finançar actuacions als països menys desenvolupats.

- Introduir criteris de priorització geogràfica a les bases de les convocatòries de projectes de l'ACCD i els departaments
- Prioritzar, en la cooperació amb organismes multilaterals, les aportacions a programes i fons dirigits als països menys desenvolupats.

3.2.2. Concentració sectorial

El Pla director 2007-2010 proposa concentrar la l'ajut de la Generalitat en la línia de desenvolupament al voltant de set Objectius Estratègics (OE) que incideixen en les diferents dimensions del desenvolupament humà sostenible: els drets socials bàsics, les capacitats productives, els drets i capacitats polítiques i de gestió del conflicte, la sostenibilitat i l'equitat de gènere. Aquests sectors han de concentrar, tal i com estableix el Pla director, un 80% del total dels recursos destinats a la Línia de Desenvolupament.

Amb l'objectiu de garantir cert impacte en cadascuna d'aquestes dimensions del desenvolupament, el Pla proposa un mínim d'un 7% de despesa en cadascun dels objectius. De forma complementària, i per aquells objectius més directament relacionats amb la generació de capacitats i l'apoderament d'actors (OE4 i OE5), es proposa arribar a una assignació del 15% al 2010.

Tenint en compte les recomanacions del Pla director i el punt del que es parteix en la distribució de recursos, s'avança una proposta d'assignació orientativa, segons objectiu, per al 2009:

QUADRE 3.2.2. Proposta d'assignació pressupostària als objectius estratègics de la Línia de Desenvolupament per al 2009

OE. 1: Dret a la Salut i a l'Aigua.....	17-20%
OE. 2: Dret a l'Educació.....	7%
OE. 3: Capacitats productives, Ocupació i Drets Laborals.....	16-18%
OE. 4: Drets Humans, Governança Democràtica i Enfortiment del Teixit Social.....	12%
OE. 5: Apoderament de les dones.....	12%
OE. 6: Sostenibilitat Ambiental	7%
OE. 7: Construcció de Pau.....	7%

Per tal d'assolir aquesta assignació i donar compliment al Pla director, les prioritats per al 2009 preveuen un tractament diferenciat per aquells sectors que han assolit, fins al moment, un menor desplegament. En aquests, es pretén ampliar l'agenda d'actuacions i aliances utilitzant les diferents modalitats de cooperació que preveu el Pla Director. Per als sectors amb major pes en la cooperació del govern, les prioritats preveuen treballar per a la consolidació i l'enfortiment de les actuacions i aliances establertes.

A continuació es detalla la relació de les prioritats en clau d'aliances, objectius específics, focus geogràfic i modalitats que configuren l'agenda de concentració sectorial per al 2009:

A banda d'aquestes prioritats que s'articulen al voltant dels objectius estratègics, i d'acord al que preveu el Pla Director, el 20% restant de la línia de desenvolupament es destinarà a altres objectius de desenvolupament en els països del sud alienats amb l'agenda internacional de desenvolupament. Destaquen entre aquests per l'any 2009 les actuacions en matèria d'habitatge a Colòmbia i República Dominicana a les que dona suport el DMAH, la cooperació cultural que es promou des del departament de Cultura i Mitjans de comunicació amb Amèrica del Sud i l'actuació conjunta en aquesta mateixa regió de l'ACCD i la Universitat Oberta de Catalunya per promoure l'educació superior i l'accés a les noves tecnologies

En relació amb l'OE 1: Millorar la cobertura, la qualitat i l'ús dels sistemes de salut públics o amb vocació de servei públic, especialment en l'atenció primària, afavorint l'accés dels sectors de la població amb menys oportunitats.

La cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de la salut compta amb dos actius importants: per una banda, un ampli ventall d'actors especialitzats, tant públics com privats, amb vocació d'aplicar la seva expertesa en el treball en cooperació al desenvolupament; per l'altra, una trajectòria ja força àmplia de treball en aquest àmbit, especialment a l'Àfrica Sudsahariana, que ha permès anar consolidant aliances cada cop més estratègiques als països socis.

Com a resultat, el sector salut ha esdevingut un dels àmbits més rellevants en termes de recursos destinats i d'expertesa acumulada. D'aquí que pugui parlar-se d'un dels objectius que compta amb més capacitats instal·lades i que, per tant, les prioritats per al 2009, s'orientin més a consolidar aquestes que a buscar noves oportunitats.

Prioritat 1.- Contribuir a l'enfortiment dels sistemes públics de salut a l'Àfrica Sudsahariana, amb especial incidència a Moçambic i fent ús de les diferents modalitats de cooperació.

- A *Moçambic*, en la línia iniciada per l'ACCD ja fa uns anys, es continuarà recolzant al sistema públic de salut per la via del Suport Pressupostari amb aportacions al Fons Comú Provincial.

Complementàriament, la Generalitat de Catalunya donarà suport al sistema de salut de Moçambic a través de: i) la cooperació bilateral directa amb la Direcció Provincial de Salut d'Inhambane per a reforçar la salut comunitària i la formació, ii) l'assistència tècnica per a la formació de professionals a la Universitat de Beira i, iii) els programes impulsats a iniciativa d'ONGDs catalanes orientades a millorar la dotació d'infraestructures i la formació de recursos humans.

Prioritat 2.- Contribuir a la millora de la salut sexual i reproductiva i a la lluita contra les principals malalties infeccioses greus -especialment el VIH/SIDA- a Amèrica Central i Àfrica Subsahariana.

- Una de les principals accions en aquest àmbit és la contribució que l'ACCD fa des del 2006 al Fons Global de Lluita contra la SIDA, la Malària i la Tuberculosi que canalitza recursos de la comunitat internacional per finançar actuacions als països

més afectats i amb menys recursos. L'ACCD preveu renovar aquesta aportació per a l'exercici 2009 en el marc d'un nou acord de col·laboració.

-
- L'ACCD donarà continuïtat a la cooperació amb l'UNFPA per reduir la demanda insatisfeta d'anticonceptius a Guatemala i donar suport a l'estratègia nacional de salut sexual i reproductiva a Moçambic.
- A més, des del 2008, la Generalitat ha incrementat els esforços en aquest àmbit a partir de la creació del Centre de Recerca de Salut Internacional de Barcelona (CRESIB), que compta amb el suport del Departament de Salut i el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa (DIUE). Aquest centre contempla entre els seus objectius la recerca i formació en malalties infeccioses associades a la pobresa així com en les seves conseqüències sobre el desenvolupament.
- En clau de països prioritaris, a *Guatemala*, es renovarà el compromís amb el Projecte UALE per a la prevenció, control i tractament de les infeccions de transmissió sexual a Escuintla. A través del Projecte MANGUA es contribuirà a aquesta prioritat mitjançant la implantació d'una eina informàtica de control del tractament antiretroviral als dos hospitals de referència de Ciutat de Guatemala.
- A *Moçambic* i *Senegal*, l'ACCD donarà suport als programes pluriennals d'ONGDs orientats a la millora del diagnòstic, el tractament i els mecanismes de control del VIH/ SIDA.

Prioritat 3.- Millorar l'accés de les poblacions més desfavorides a l'aigua potable i als serveis bàsics de sanejament.

- A *Etiòpia*, l'ACCD donarà suport a l'extensió del Banc d'Aigua i el sanejament a zones rurals no pastoralistes mitjançant una actuació pluriennal a iniciativa d'una ONGD.
- A *Camerun*, l'ACCD donarà suport a la millora del sanejament bàsic a barris d'habitatge informal de la ciutat de Yaoundé mitjançant una actuació pluriennal a iniciativa d'una ONGD.
- A *Moçambic*, l'ACCD donarà suport a l'accés a aigua potable i sanejament bàsic a zones rurals de la província d'Inhambane
- A *El Salvador*, l'ACCD donarà suport a l'accés a aigua potable i sanejament bàsic a zones empobrides mitjançant una actuació pluriennal a iniciativa d'una ONGD i el projecte concertat amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona per millorar el sanejament a San Salvador.

Prioritat 4.- Promoure el treball conjunt entre el Departament de Salut i l'ACCD en el desenvolupament d'aquest objectiu estratègic.

- A *Moçambic*, es treballarà conjuntament per a la formació de professionals de la medicina a la Universitat de Beira i en el marc d'un projecte de formació a tècnics de laboratori. Aquesta col·laboració s'ampliarà amb la participació d'un tècnic del Departament de Salut en el seguiment del programa de suport pressupostari al Fons Comú Provincial i l'organització conjunta d'un seminari sobre bones pràctiques en salut sexual i reproductiva.

- Al Marroc es preveu donar suport al Ministeri de Salut marroquí en el programa de lluita contra les toxicomanies en el marc de l'estratègia de reducció de riscos VIH/Sida i hepatitis entre els usuari/es de drogues

En relació amb l'O.E 2: Millorar la cobertura, la qualitat i les capacitats dels sistemes educatius públics o amb vocació de servei públic per satisfer les necessitats bàsiques d'aprenentatge dels sectors de la població amb menys oportunitats, tot potenciant l'educació intercultural multilingüe.

El Pla Director 2007-2010 proposa concentrar l'acció de la Generalitat de Catalunya en la contribució a tres objectius específics en l'àmbit del dret a l'educació: (1) l'enfortiment dels sistemes públics d'educació amb una atenció especial a l'escolarització de les nenes i les adolescents, (2) la satisfacció de les necessitats bàsiques d'aprenentatge de les persones adultes, i (3) la contribució a l'enfortiment de les identitats culturals a partir de l'educació intercultural/multicultural i les llengües territorials.

Aquest desplegament del dret a l'educació del Pla Director representa un avantatge comparatiu de la cooperació catalana en tant que supera l'agenda de mínims que es desprèn dels Objectius del Mil·lenni (ODM). En aquest sentit, posa l'accent sobre àmbits desatesos per altres donants com són l'educació en llengua materna i sobre les necessitats d'aprenentatge de les persones adultes. Tot i això, cal encara aprofundir el desplegament d'aquest objectiu sobre la realitat dels països prioritars de la cooperació catalana.

Per això, el govern de la Generalitat impulsarà per a l'exercici del 2009 una agenda ampliada de treball en aquest àmbit, que entre d'altres actuacions incorporarà el reforç de la col·laboració entre el Departament d'Educació i l'ACCD, l'impuls de les iniciatives de la societat civil catalana i l'avenç en la concertació d'actuacions conjuntes als països prioritars entre el govern i la resta d'actors de la cooperació catalana.

Prioritat 5.- Impulsar iniciatives de la societat civil catalana i concertar iniciatives conjuntes als països prioritars de la cooperació catalana.

- L'ACCD aprofitarà la presència de representants permanents a països prioritars per valorar la oportunitat i conveniència d'impulsar actuacions concertades amb actors de la societat civil catalana amb expertesa en aquest àmbit.
- L'ACCD impulsarà actuacions a iniciativa d'ONGD dirigides a aquest objectiu estratègic a països prioritars per mitjà de la convocatòria ordinària de subvencions.

Prioritat 6. Ampliar el suport a programes d'educació intercultural bilingüe i multilingüe a Amèrica Central i a Amèrica del Sud.

- A *Guatemala*, es completarà el programa liderat per una ONGD catalana de suport a una proposta pedagògica en l'educació intercultural bilingüe i equitat de gènere orientada a la reforma educativa.

En paral·lel, es preveu la realització d'una missió conjunta entre el Departament d'Educació i l'ACCD que permeti la identificació d'actuacions i socis potencials en matèria d'educació intercultural bilingüe i multilingüe.

- A l'*Equador* es continuarà donant suport a la Direcció Nacional d'Educació Intercultural Bilingüe (DINEIB) a través del Programa Sasiku. Per el 2009 es preveu la realització d'una assistència tècnica al Programa per part del Departament d'Educació que comptarà amb la participació de professionals de l'educació catalans
- A *Bolívia*, l'ACCD valorarà la viabilitat d'iniciar una línia de suport a l'educació intercultural multilingüe que faciliti l'intercanvi d'experiències amb el Programa Sasiku de l'Equador.

Prioritat 7.- Millorar la cobertura dels sistemes públics d'educació que garanteixin un accés equitatiu a un ensenyament primari i secundari de qualitat mitjançant el suport a programes impulsats per organismes multilaterals especialitzats.

- Al *Marroc*, l'ACCD donarà suport al programa del Fons de Nacions Unides per a la Infància (UNICEF) amb l'objectiu de fer efectiu el dret dels infants a accedir a una educació primària amb garanties.
- A *Etiòpia*, i també de la mà d'UNICEF, l'ACCD donarà suport als programes que faciliten l'accés a l'educació bàsica a poblacions semi-nòmades.

Prioritat 8.- Facilitar la cobertura de necessitats bàsiques d'aprenentatge de les persones adultes a partir del suport a programes d'alfabetització.

- A *Nicaragua* es donarà continuïtat a l'actuació concertada entre l'ACCD i la xarxa d'universitats que es va iniciar l'any 2008 amb l'objectiu de donar suport a la campanya d'aplicació del mètode "Yo sí puedo" d'alfabetització d'adults en llengües pròpies a la Regió Autònoma de l'Atlàntic Nord.

En relació amb l'O.E 3: Promoure i enfortir les capacitats productives i comercials orientades al desenvolupament humà sostenible, ampliar les oportunitats d'ocupació dels sectors més desfavorits i promoure el respecte dels drets laborals d'acord amb els estàndards internacionals.

La pluralitat d'agents del govern i de la societat civil catalana que convergeixen en aquest objectiu estratègic faciliten una actuació integral que abasta els diferents objectius específics previstos al Pla Director: (1) promoció del dret a la sobirania alimentària, (2) millora de les capacitats productives i comercials, (3) enfortiment de capacitats organitzatives d'emprenadors, (4) ampliació d'oportunitats d'ocupació i, (5) drets laborals.

Les aportacions dels diferents departaments de la Generalitat a la cooperació en aquest sector són especialment rellevants, destacant les contribucions del DIUE, el Departament de Treball i el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural

Atesa l'amplitud de l'agenda d'actuacions en aquest sector i la diversitat d'agents que hi intervenen, les prioritats per al 2009 s'orientaran a contenir una eventual tendència cap a la dispersió, consolidar línies d'actuació més que obrir-ne de noves i facilitar els espais de complementarietat entre l'agenda d'actuació dels diferents actors.

Prioritat 9: Consolidar una agenda de promoció del dret a la sobirania alimentària, amb especial incidència a Amèrica Central i Àfrica Subsahariana.

- En l'àmbit regional, l'ACCD continuarà donant suport al moviment camperol a Àfrica Subsahariana per mitjà de la cooperació bilateral directa amb Via Campesina i a Amèrica Central mitjançant un programa a iniciativa d'ONGDs també amb Via Campesina.
- A *Senegal*, es donarà continuïtat al programa de desenvolupament rural integral de la regió de Kolda mitjançant una aliança entre l'ACCD i les contraparts públiques i privades a la regió

Complementàriament, l'ACCD donarà suport a l'execució dels programes pluriennals a iniciativa d'ONGDs catalanes en aquest àmbit a *Senegal*, *Camerun* i *Moçambic*. i la Secretaria de Joventut continuarà el seu suport a la seguretat alimentària a Etiòpia per mitja del projecte carnet jove solidari

- A *Nicaragua*, l'ACCD donarà suport al programa de la FAO per a la millora de la seguretat alimentària de comunitats indígenes al municipi de Waspan.
- A *Guatemala*, i també mitjançant un programa de la FAO, es donarà suport a la formació de grups de camperols a Huehutengango i San Marcos.
- A *Guatemala*, l'ACCD iniciarà la cooperació directa amb la Asociación para la Promoción de la Comunidad (CEIBA), entitat que forma part de la Red Nacional para la Defensa de la Seguridad y la Soberanía Alimentaria.

Complementàriament, l'ACCD donarà suport a l'execució dels programes pluriennals a iniciativa d'ONGDs catalanes en aquest àmbit a *Nicaragua* i *Guatemala*.

Prioritat 10.- Promoure les capacitats productives, comercials i organitzatives dels actors locals

- A *Amèrica del Sud*, els programes a iniciativa d'ONGD en aquest àmbit a Bolívia, Colòmbia i l'Equador es complementaran, amb l'actuació concertada entre ACC1Ó, l'ACCD i l'entitat catalana Àgora Nord Sud per fomentar cadenes productives sostenibles i competitives.
- A *Amèrica Central*, i des d'una perspectiva regional, l'ACCD finançarà el treball d'enfortiment de petits productors de cafè a través d'un programa d'una ONGD catalana.
- Al *Marroc*, *Algèria* i *Tunísia* ACC1Ó CIDEM COPCA, CCOO, UGT, PIMEC, Foment del Treball Nacional i la Universitat Autònoma de Barcelona desenvoluparan la quarta fase del Programa que desenvolupa els aspectes sociolaborals de les inversions catalanes i espanyoles al Magrib.
- Amb especial focus en l'*Amèrica Central* i *Mediterrània*, el DIUE mitjançant el COPCA/ ACC1Ó promourà la realització d'assistències tècniques per millorar les capacitats productives i comercials.

- El Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural promourà la realització d'activitats d'intercanvi de coneixements i enfortiment de capacitats tècniques a diferents països de la Mediterrània i Àfrica Sudsahariana.

Prioritat 11.- Promoure l'ocupació i els drets laborals donant suport a la cooperació entre organitzacions sindicals i organismes homòlegs de l'administració.

- A *Amèrica Central*, l'ACCD finançarà, entre d'altres, la segona fase del Programa de suport al treball digne per als treballadors i treballadores del sector informal i continuarà donant suport al Programa d'enfortiment sindical i promoció dels drets humans laborals amb un enfocament regional.
- A *Amèrica del Sud* i la *Mediterrània* es recolzaran diferents programes, impulsats per les organitzacions sindicals catalanes, de formació de líders sindicals adreçats especialment als joves.
- Al llarg de l'any 2009 s'impulsaran noves actuacions adreçades a aquesta prioritat en el marc d'una convocatòria específica per agents sindicals i associacions professionals agràries.
- El Departament de Treball, per mitjà del Servei Català d'Ocupació, donarà continuïtat al procés de descentralització dels serveis públics d'ocupació a l'*Uruguai*.

En relació amb l'OE 4: Afavorir, en el marc de la promoció de la governança democràtica, la inclusió i la transparència en la presa de decisions pública, la garantia i l'exercici efectiu de tots els drets humans individuals i col·lectius i l'apoderament dels actors i del teixit social amb més capacitat transformadora.

Tal com s'ha avançat, aquest objectiu junt amb el d'apoderament de les dones esdevenen una clara aposta del Pla Director 2007-2010 ja que es dona una correspondència entre l'agenda que es deriva d'aquests objectius i el concepte de creació de capacitats i d'apoderament d'actors amb capacitat de transformació social.

És per això que, durant l'exercici del 2009, el govern de la Generalitat apostarà per intensificar l'agenda de cooperació en aquest àmbit mitjançant el conjunt de modalitats de cooperació previstes al Pla Director.

Prioritat 12.- Impulsar iniciatives de la societat civil catalana i concertar iniciatives conjuntes als països prioritaris de la cooperació catalana per al desplegament d'aquest objectiu estratègic.

- L'ACCD aprofitarà la presència de representants permanents a països prioritaris per valorar l'oportunitat i conveniència d'impulsar actuacions concertades amb actors de la societat civil catalana amb expertesa en aquest àmbit. Complementàriament, i en aquells països preferents com *Perú*, on s'hagin dut a terme identificacions, s'impulsarà una agenda de treball en aquest àmbit.

- L'ACCD impulsarà actuacions a iniciativa d'ONGD dirigides a aquest objectiu estratègic a països prioritaris per mitjà de la convocatòria ordinària de subvencions.

Prioritat 13.- Promoure actuacions per acompanyar processos de descentralització i articulació política del territori, i enfortir els diferents nivells de govern no estatal en els països prioritaris i preferents de la Cooperació al Desenvolupament catalana.

- A *Nicaragua*, l'ACCD en col·laboració amb el Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD), i per a donar aplicació a un dels sectors prioritaris de l'EPP per aquest país, donarà suport a l'enfortiment dels governs territorials i regionals del Carib nicaragüenc. En el marc d'aquesta actuació, l'ACCD explorarà la possibilitat d'acompanyar als pobles originaris en els processos de demarcació i titulació de terres de propietat col·lectiva.
- A *Marroc*, l'ACCD donarà suport a la bona governança municipal orientada a millorar la qualitat de les polítiques públiques per mitjà de l'aportació a programes d'ONGD catalanes i la contribució al programa Art- Gold del PNUD per l'execució de l'estratègia de desenvolupament socio- econòmic de les regions de Tànger-Tetouan i l'Oriental.
- A *Equador*, el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de la Generalitat prestarà una assistència tècnica a la Organización Latinoamericana de Gobiernos Intermedios (OLAGI).
- A *Colòmbia*, l'ACCD donarà suport a la Alcaldia de Bogotà en la implementació del seu programa de governabilitat municipal i democràcia participativa.
- A *Perú*, l'ACCD explorarà la possibilitat de donar suport als governs locals i/o regionals amb l'objectiu de promoure una gestió municipal participativa i transparent a través de la cooperació bilateral directa i/o concertada. Complementàriament, l'ACCD continuarà el suport a programes d'ONGD catalanes per donar suport a les municipalitats rurals.
- A *Senegal*, l'ACCD mantindrà el seu suport a l'enfortiment institucional a l'Agència Regional de Desenvolupament de Kolda (Senegal) mitjançant una actuació de cooperació bilateral directa. Complementàriament, l'ACCD donarà suport a programes d'ONGD de bona governança i enfortiment de la societat civil a la regió.
- L'ACCD fomentarà el municipalisme mitjançant la seva aportació al Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD), donant continuïtat a una línia de suport que ja compta amb una trajectòria dilatada.
- El Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, a partir de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya col·laborarà amb el Centre Internacional de Formació d'Actors Locals (CIFAL) i amb l'Institut de les Nacions Unides per a la Formació i la Recerca (UNITAR) en la formació i l'intercanvi entre autoritats locals en l'àmbit de la seguretat ciutadana, la diversitat cultural i la convivència.

Prioritat 14.- Consolidar i impulsar noves actuacions de promoció, defensa i difusió del reconeixement, l'exigibilitat i l'exercici efectiu dels drets humans,

amb especial atenció als drets col·lectius i als DESC, especialment a la regió d'Amèrica Llatina.

- A *Nicaragua*, es donarà continuïtat a la col·laboració amb la Defensoria Pública amb l'objectiu de consolidar i facilitar l'accés a la justícia gratuïta als sectors més desfavorits de la població. Aquesta acció comptarà amb l'assistència tècnica del Departament de Justícia.
- A l'Àrea *d'Amèrica Central i del Carib*, l'ACCD també donarà suport, a través de la cooperació bilateral directa, al Consell Consultiu i al Centro de Estudios y Formación Constitucional Centroamericano-CEFCCA per l'execució del projecte "Pau i Constitucionalitat".
- L'ACCD continuarà donant suport a l'Oficina de l'Alt Comissionat per als Drets Humans de *Guatemala* i a *Colòmbia* i explorarà la possibilitat de treballar directament amb la Defensoria del Pueblo a *Perú*.
- A *Equador*, l'ACCD impulsarà una línia de cooperació bilateral directa en defensa dels drets dels indígenes
- A l'Àrea Andina, i en paral·lel a les actuacions previstes en l'àmbit de la sostenibilitat ambiental, es donarà suport a iniciatives de defensa i promoció dels drets humans relacionades amb l'explotació dels recursos minerals i hidrocarburífers a la regió
- L'ACCD, a través del suport a programes d'ONGD catalanes donarà suport a diferents iniciatives de promoció dels Drets Econòmics, Socials i Culturals (DESC) a *Amèrica del Sud* – en relació al dret a la ciutat – a l'Àrea Metropolitana de *Lima*, i d'implementació de l'Agenda Habitat a l'Àfrica *Sudsaariana*.
- Complementàriament, el Departament de Justícia continuarà donant suport al projecte Aula Iberoamericana de formació de jutges i magistrats d'Amèrica Llatina conjuntament amb el Consejo General del Poder Judicial.
- Al *Marroc*, l'ACCD en concertació amb una ONG catalana, donarà suport a l'Associació Marroquina de Drets Humans per a la promoció i difusió dels DESC en l'àmbit educatiu i associatiu
- A *Equador* i al *Marroc*, l' Institut Català d'Assistència i Serveis Socials del Departament d'Acció Social i Ciutadania, preveu impulsar una línia de cooperació bilateral directa envers els drets de les persones amb discapacitat d'acord amb la resolució de Nacions Unides al respecte.
- Identificar, la Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania amb el suport tècnic de l'ACCD, actuacions de suport als drets humans de les persones LGBT a l'Àfrica Subsahariana i a Amèrica Llatina.

Prioritat 15.- Consolidar i impulsar actuacions orientades a la millora de la institucionalitat política, a l'enfortiment de les capacitats d'incidència política dels sectors més desfavorits i a l'emergència de lideratges renovadors.

- La Generalitat promourà i/o organitzarà missions d'observació electoral en aquells països prioritaris on escaigui. Així, es preveu donar suport a l'observació de les eleccions locals a Kolda a través de l'institut RADDHO. El Departament de Governació i Administracions Públiques i l'ACCD organitzaran missions d'observació electoral a El Salvador i al Marroc.
- A *Bolívia*, l'ACCD donarà suport a la Vicepresidència del país en el procés d'implantació i desplegament de la nova Constitució boliviana i a *Equador* es col·laborarà amb la *Secretaria de Pueblos y Participación Ciudadana* en la promoció de la participació ciutadana i el control social en el marc de la implementació de la nova constitució.
- A la regió mediterrània, l'ACCD continuarà donant suport a l'enfortiment de les capacitats d'incidència política de la societat civil al Marroc i Palestina a través de diferents programes conduïts i executats per ONGD catalanes. En el cas de Palestina, l'Agència Catalana de Joventut promourà també una actuació de cooperació bilateral directa en aquest àmbit.

En relació amb l'OE. 5. Augmentar les capacitats i l'autonomia de les dones, reconèixer, visibilitzar i promoure la seva participació equitativa, real i efectiva en els processos de desenvolupament humà, particularment en tots els àmbits de la vida pública, la presa de decisions i l'economia, defensar i promoure tots els drets de les dones i combatre la violència contra les dones.

El Pla Director 2007- 2010 situa l'equitat entre les dones i els homes com un objectiu a transversalitzar a totes les actuacions de la cooperació catalana. No obstant, i per tal de contribuir de forma substantiva a aquesta equitat, l'apoderament de les dones esdevé un sector estratègic, d'especial importància, des de l'enfocament del desenvolupament humà com un procés d'ampliació de capacitats i oportunitats.

Els darrers anys, la cooperació de la Generalitat ha ampliat considerablement la seva aportació a aquest objectiu a partir del treball conjunt entre organismes com l'Institut Català de les Dones (ICD) i l'ACCD, de l'establiment d'aliances amb organismes multilaterals com el Fons de Desenvolupament de Nacions Unides per a la Dona (UNIFEM), l'impuls de la cooperació directa amb mecanismes d'igualtat i potenciant la iniciativa de la societat civil catalana en aquest sector.

L'aliança estratègica amb UNIFEM ha esdevingut i esdevé especialment rellevant en un escenari de desplegament incremental de l'agenda d'apoderament de les dones. Per al 2009, aquesta aliança es consolidarà donant continuïtat a diferents projectes a l'Àfrica Sudsahariana i al Mediterrani.

Durant el 2009, la cooperació de la Generalitat s'adreçarà a ampliar i consolidar actuacions orientades als quatre objectius específics que contempla el Pla Director. Les prioritats establertes per a aquest exercici, que s'afegeixen als programes iniciats en exercicis anteriors, responen a la voluntat de desplegar una agenda que aposti tant per la promoció de les institucions i polítiques d'igualtat de gènere com per l'enfortiment de la societat civil organitzada i la seva capacitat d'incidència en aquest àmbit.

Prioritat 16.- Impulsar iniciatives de la societat civil catalana i concertar iniciatives conjuntes als països prioritaris de la cooperació catalana.

- L'ACCD aprofitarà la presència de representants permanents a països prioritaris per valorar l'oportunitat i conveniència d'impulsar actuacions concertades amb actors de la societat civil catalana amb expertesa en aquest àmbit.
- L'ACCD impulsarà actuacions a iniciativa d'ONGD dirigides a aquest objectiu estratègic a països prioritaris i preferents per mitjà de la convocatòria ordinària de subvencions.
- Complementàriament, l'ACCD finançarà els programes pluriennals ja iniciats a iniciativa d'ONGD catalanes a Nicaragua, Guatemala, El Salvador, Colòmbia, Bolívia i al Marroc.

Prioritat 17.- Promoure la participació paritària de les dones en la presa de decisions i les seves capacitats d'incidència política, amb especial incidència a l'Àfrica Sudsahariana

- L'ACCD donarà suport a xarxes feministes i d'organitzacions de dones en l'àmbit de la incidència política, la participació i la lluita contra la violència contra les dones. S'estudiarà la possibilitat d'iniciar col·laboracions amb contraparts com la Marxa Mundial de Dones, amb especial atenció a la regió de l'Àfrica Sudsahariana i, a l'Amèrica del Sud, amb la Articulación Regional Feminista por los Derechos Humanos y la Justicia de Género en l'Estratègia regional d'incidència política i jurídica.
- .
- També d'àmbit regional i a l'Àfrica Sudsahariana, l'ACCD preveu continuar donant suport a les activitats d'UNAC- Via Campesina Àfrica i, especialment, al treball iniciat per visibilitzar i promoure la participació de les dones.
- A l'Àfrica Sudsahariana, l'ACCD i UNIFEM, continuaran donant suport al programa de participació a la governança local i apoderament econòmic a Senegal (Kolda) i a Etiòpia es preveu donar continuïtat al programa d'apoderament per actuar sobre la violència contra les dones.
- A Moçambic, l'ACCD donarà suport al programa nacional d'acció per a l'avanç de la dona del Ministeri de la Dona i Acció Social i al Forum Mulher en el seu treball d'apoderament de les dones.
- A Etiòpia, l'ACCD preveu recolzar el treball de les organitzacions de dones al país mitjançant la identificació d'una xarxa d'apoderament de dones per treballar la participació de les dones i la lluita contra la violència contra les dones.
- A Gàmbia, la missió prevista per l'ACCD al primer trimestre del 2009 inclourà la identificació de possibles actuacions adreçades a aquest objectiu.
- A l'Uruguai, es donarà continuïtat a la cooperació amb l'Institut Nacional de las Mujeres (INAMU). L'ACCD preveu donar suport a una iniciativa pilot de cooperació triangular que faciliti l'intercanvi d'experiències entre l'Equador i l'Uruguai en l'enfortiment d'institucions i polítiques d'igualtat de gènere.

Prioritat 18- Promoure la defensa dels drets de les dones i l'eradicació de la violència de gènere, amb especial incidència a l'Amèrica del Sud i l'Amèrica Central per la via de la cooperació multilateral i bilateral directa.

- A *Equador* i *Perú* s'identificaran línies de treball en cooperació bilateral d'iniciativa directa o concertada per a la defensa de les drets de les dones i contra la violència de gènere.
- A *Amèrica Central*, l'ACCD preveu iniciar una línia de col·laboració amb la Relatoria especial de Nacions Unides sobre la Violència de Gènere amb un focus regional i una atenció especial als drets sexuals i reproductius i a les organitzacions de la societat civil.
- A *Nicaragua* i d'acord als sectors identificats com a prioritaris a l'EPP elaborada durant el 2008 està previst que l'ACCD realitzin una missió per a concretar una agenda d'actuació en aquest sector.
- Al *Mediterrani*, es continuarà donant suport en col·laboració amb UNIFEM als programes a *Marroc* en relació a l'equitat de gènere en la planificació local i suport a la posada en funcionament del codi de família i es valorarà el suport a nous programes de cooperació a *Palestina* i *Algèria*.
- En el marc de la col·laboració entre l'ICD i l'ACCD es realitzaran actuacions d'assessorament sobre programes per a la prevenció i atenció de la violència envers les dones a països socis.

Complementàriament, i en el marc de la realització del postgrau en Gènere i Desenvolupament a Catalunya, es preveu facilitar la formació de dones provinents de països socis de la cooperació catalana mitjanant un programa de beques.

En relació a l'OE. 6. Millorar les capacitats i titularitats dels actors del Sud per assegurar un accés, ús i control sostenible dels recursos naturals i la protecció i conservació dels ecosistemes, així com un accés equitatiu als seus actius ambientals, en especial, l'accés a la terra.

Amb l'aprovació del Pla Director 2007-2010 la sostenibilitat ambiental adquireix la doble dimensió d'objectiu transversal i sector estratègic de la cooperació catalana. Des d'aquesta perspectiva sectorial, s'estableixen tres objectius específics: (1) la millora de les capacitats locals per a la gestió integral dels recursos naturals, (2) la gestió i pal·liació de les vulnerabilitats ambientals i, (3) la contribució a afavorir l'accés i el control dels recursos per part dels col·lectius més desfavorits.

Per a consolidar l'agenda que es desprèn del Pla Director, la Generalitat continuarà apostant per l'ampliació i institucionalització dels espais i mecanismes de coordinació i col·laboració entre els diferents organismes de la Generalitat en aquest àmbit. Així, entre d'altres: es promouran actuacions conjuntes entre l'ACCD i el Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) i les seves empreses públiques adscrites; a més el DMAH participarà activament en els exercicis d'identificació de l'ACCD de desplegament d'aquest sector als països prioritaris de la cooperació catalana.

Per la seva banda, el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible del Departament de Vicepresidència continuarà oferint assessorament tècnic a la DGCDAAH i l'ACCD en aquest àmbit.

Finalment, abans d'avançar en les prioritats per al 2009, cal fer una especial menció a l'avenç substantiu en la planificació estratègica i la programació operativa en aquest àmbit del DMAH des de l'adopció d'un Pla de Cooperació alineat amb el Pla Director de la Cooperació Catalana.

Les prioritats per al 2009 volen ampliar el pes d'aquest objectiu estratègic aprofitant les capacitats existents i explorant més intensivament les diferents modalitats de cooperació en aquest àmbit.

Prioritat 19.- Impulsar iniciatives de la societat civil catalana adreçades a aquest objectiu estratègic

- L'ACCD impulsarà actuacions a iniciativa d'ONGD dirigides a desplegar aquest objectiu estratègic en els països prioritaris i preferents de la cooperació catalana per mitjà de la convocatòria ordinària de subvencions.
- Complementàriament, l'ACCD finançarà els programes pluriennals ja iniciats a iniciativa d'ONGD catalanes a El Salvador, Equador, Bolívia i Marroc.

Prioritat 20.- Ampliar i consolidar una agenda de treball de suport a actuacions de millora de la gestió de recursos naturals als països socis, mitjançant, sempre que sigui possible, el treball coordinat entre organismes de la Generalitat.

- A *Senegal*, l'ACA i l'ACCD realitzaran una missió conjunta per valorar la viabilitat d'impulsar un programa de suport a la División Regionale de l'Hydrolique de Kolda amb l'objectiu de millorar la gestió dels recursos hídrics
- A *Algèria*, l'ACCD i el Departmanet de Medi Amdient i Habitatge donaran mitjançant l'actuació d'una ONGD, al desenvolupament agropecuari integral, sostenible i valoritzat de la comuna de Messaâd
- A *Nicaragua*, el DMAH i l'ACCD continuaran donant suport de forma concertada amb l'ONGD Geòlegs del Mon a la Asociación de Municipios Integrados por la Cuenca y Territorios de Laguna de Apoyo de Nicaragua (AMICTLAN) per l'execució del programa integral d'ordenament ambiental
- A *El Salvador* i *Nicaragua* El DMAH i l'ACCD realitzaran una missió conjunta d'identificació d'oportunitats de col·laboració amb entitats públiques i de la societat civil locals en la millora de la gestió de recursos naturals i espais protegits.
- A *Bolívia*, l'ACCD, l'ACA i l'ARC coordinaran una actuació conjunta de suport a la proposta "Agua Para Todos" de la Empresa Pública de Servicios de Agua y Saneamiento amb l'objectiu d'impulsar un model de gestió pedagògica de conques hidrogràfiques.

Prioritat 21.- Afavorir l'accés i control dels recursos ambientals per part dels col·lectius més desfavorits mitjançant la concertació d'actuacions als països prioritaris.

- En el marc del desplegament de l'EPP *Nicaragua*, l'ACCD i el DMAH, identificaran possibilitats d'acompanyar a les poblacions originàries de la Costa Carib nicaragüenca en l'exigibilitat i l'exercici efectiu dels drets d'ús dels recursos naturals de les terres que habiten.
- A *Bolívia*, l'ACCD valorarà donar suport al Ministeri de Medi Ambient i Biodiversitat en el programa de monitoreig socio- ambiental per a que comunitats afectades per activitats hidrocarburíferes puguin controlar l'actuació de les empreses extractives.

Altres:

- A *Perú*, l'ACCD preveu donar suport als governs locals/ regionals i la societat civil organitzada de Cajamarca i Huancavelica per la millora de les condicions de vida en zones amb un alt risc ambiental.
- A *Senegal* l'ACCD i el Departament de Medi Ambient i Habitatge donaran suport a l'actuació impulsada per el Programa de Nacions Unides per el Medi Ambient (PNUMA) per fer front a les conseqüències del canvi climàtic

En relació amb l'OE. 7. Millorar les capacitats dels actors del sud per prevenir i gestionar les conductes violentes en els conflictes, contribuir als processos de transformació dels conflictes violents i afavorir la construcció de la pau tot transformant els conflictes que afecten negativament els processos de desenvolupament.

La comunitat catalana de cooperació al desenvolupament compta amb institucions i mecanismes públics i d'iniciativa privada de referència en matèria de la promoció de la cultura de la pau i de recerca en aquest àmbit. El treball que desenvolupa l'Escola de Cultura de Pau, l'agenda que ha desplegat l'ACCD en aquest àmbit i la recent creació de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) són exemples paradigmàtics d'aquesta realitat.

També val a dir, que el desplegament més intensiu d'aquesta agenda s'ha donat en l'àmbit de la recerca i la sensibilització de les societats del Nord, entre elles, i especialment, la catalana. Com a correlat d'aquest fet, queda molt camí per recórrer en un desplegament òptim d'aquest objectiu estratègic en els termes en que ho planteja el Pla Director: (1) millorar el coneixement i apropiació de les formes i instruments per analitzar i intervenir en conflictes, (2) millorar la capacitació dels diversos actors involucrats en els processos de construcció de pau, (3) donar suport a les iniciatives de solució pacífica de conflictes armats, processos de negociació, mediació i creació de confiança i, (4) prestar suport i l'acompanyament als actors, locals i regionals, especialment civils i amb una atenció especial a les dones, en la participació en els processos de construcció de pau.

Prenent com a marc de referència el que estableix el Pla Director, durant l'exercici del 2009 es preveu avançar en la consolidació de l'agenda de treball en construcció de pau a partir, entre d'altres: d'explorar noves aliances estratègiques, de desplegar les modalitats de cooperació bilateral i multilateral i d'ampliar el focus geogràfic.

Prioritat 22.- Impulsar iniciatives de la societat civil catalana i concertar iniciatives conjuntes als països prioritaris de la cooperació catalana.

- L'ACCD aprofitarà la presència de representants permanents a països prioritaris com Guatemala i Colòmbia per valorar l'oportunitat i la conveniència d'impulsar

actuacions concertades amb actors de la societat civil catalana amb expertesa en aquest àmbit.

- L'ACCD impulsarà actuacions a iniciativa d'ONGD dirigides a aquest objectiu estratègic als països prioritaris i preferents per mitjà de la convocatòria ordinària de subvencions.
- Complementàriament, l'ACCD i l'Oficina de Promoció de la Pau i els Drets Humans continuaran donant suport als programes impulsats per altres actors que incideixen en la prevenció de la violència i la construcció de pau, com són l'Escola de Cultura de Pau i la Taula per Colòmbia.

Prioritat 23.- Reforçar les capacitats locals per a prevenir la violència i construir la pau per mitjà de la cooperació bilateral directa i multilateral.

- A *Etiòpia*, l'ACCD iniciarà noves línies de suport a iniciatives identificades durant la missió realitzada el 2008. Es preveu començar la col·laboració amb organismes governamentals i no governamentals.
- A *Guatemala*, l'ACCD continuarà donant suport a la Procuradoria dels Drets Humans i té previst concretar, durant el 2009, actuacions de suport a programes de construcció de pau protagonitzades per la societat civil o en el col·laboració amb la Secretaria de la Paz (SEPAZ).
- A *Colòmbia*, l'ACCD continuarà donant suport a la Procuradoria de la Nació per facilitar l'accés a la informació per la preservació de la memòria històrica i el Programa Redes Art de PNUD a Nariño (Colòmbia). Complementàriament, l'ACCD preveu iniciar una actuació bilateral directa amb la Governació de Nariño per enfortir les capacitats de les xarxes territorials en la prevenció de conflictes i la construcció de pau.
- L'ACCD promourà la identificació d'iniciatives de cooperació bilateral directa adreçades a la construcció de pau a Palestina.

Prioritat 24.- Recolzar campanyes d'abast internacional que incideixen en la prevenció de conflictes violents.

- L'ACCD continuarà donant suport a la campanya per a la codificació del Dret Humà a la Pau.
- L'ACCD preveu també mantenir el seu suport a la campanya de Desarmament per Desenvolupament.
- Es donarà suport a la celebració de la Conferència Europea de la Coordinació de Apoyo al Pueblo Saharaui (EUCOCO) a Catalunya el segon semestre del 2009 com espai de trobada i intercanvi per donar a conèixer i debatre propostes per una sortida justa al conflicte i a la situació en què viu la població refugiada.

3.3. La Línia estratègica d'Acció Humanitària

La línia estratègica d'acció humanitària s'articula, d'acord amb el Pla Director 2007-2010, al voltant d'un únic objectiu estratègic: ajudar a prevenir i pal·liar el sofriment de les persones afectades per catàstrofes d'origen natural o humà, a restablir els seus drets fonamentals i la seva dignitat humana, i reduir la seva vulnerabilitat davant les catàstrofes.

Per contribuir a aquest objectiu estratègic, el Pla Director preveu actuar en tres objectius específics:

QUADRE 3.3. Objectius específics de la Línia d'Acció Humanitària

Objectiu específic 1.1. Satisfer les necessitats immediates de les poblacions afectades per catàstrofes d'origen natural o humà restablint els seus drets fonamentals i la seva dignitat humana, amb un èmfasi especial en els col·lectius especialment vulnerables*.

Objectiu específic 1.2. Pal·liar el sofriment de les poblacions afectades per crisis de llarga durada restablint els seus drets fonamentals i la seva dignitat humana, amb una atenció especial a l'Àfrica Sudsahariana*.

Objectiu específic 1.3. Ajudar a reduir la vulnerabilitat futura de les poblacions que han patit desastres naturals (preparació, mitigació i prevenció)*.

El Pla Director, estableix una assignació del **35% dels recursos d'aquesta línia a satisfer les **necessitats immediates** de les poblacions afectades per catàstrofes d'origen natural o humà i el **65%** restant a pal·liar el sofriment de les poblacions afectades per **crisis de llarga durada** i ajudar a **reduir la vulnerabilitat** futura.*

Les prioritats per al 2009 refermen el compromís del govern de la Generalitat amb els principis humanitaris consensuats internacionalment com són la neutralitat i la independència en el conjunt de l'acció humanitària i les bones pràctiques humanitàries. La major desvinculació a d'altres tipus d'interessos propis de l'agenda exterior d'un Estat permet a la cooperació descentralitzada ampliar el marge d'actuació per a adoptar un perfil específic i especialitzar-se en conflictes oblidats i en activitats de protecció, testimoniatge i denúncia.

A més, l'acció humanitària liderada des d'una cooperació descentralitzada ofereix un marc d'acció més proper a la població afectada, més apropiat per a reforçar les capacitats locals en la prevenció i la reducció de vulnerabilitats. Des d'una concepció més àmplia de l'acció humanitària, que transcendeix la idea de donar resposta a les crisis, el treball en la creació de capacitats locals per a prevenir i reduir vulnerabilitats esdevé una agenda de treball a potenciar.

Amb aquest marc de referència, les prioritats de la línia d'acció humanitària per al 2009 són:

Prioritat 1. Millorar la coordinació i l'eficàcia en la resposta de la Generalitat de Catalunya per a satisfer les necessitats immediates de les poblacions afectades per catàstrofes d'origen natural o humà.

- Promoure l'adopció de la reforma del decret que regula el Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència i aplicació de les millores que es deriven de la seva adopció – entre d'altres, l'adopció d'un protocol de funcionament del Comitè.

- Seguir enfortint les capacitats de l'ACCD per a fer el seguiment de les crisis i/o catàstrofes d'origen natural o humà amb l'objectiu de millorar la capacitat de resposta.

Prioritat 2. Consolidar la resposta humanitària a les grans crisis humanes que afecten l'Àfrica Sudsahariana en col·laboració amb els organismes multilaterals especialitzats.

- Amb l'Alt Comissionat de Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR), es mantindrà el suport a la resposta humanitària per atendre a la població desplaçada txadiana i a la població refugiada procedent de Darfur, present a l'Est del Txad.
- Amb el Programa Mundial d'Aliments (PMA) es refermarà la col·laboració per respondre a les necessitats alimentàries de les persones desplaçades a la República Democràtica del Congo i a Somàlia.

Prioritat 3. Potenciar la capacitat de resposta dels actors humanitaris de la cooperació catalana davant les crisis d'origen natural i humà, amb especial atenció als conflictes "oblidats".

- L'ACCD donarà suport als plans d'acció de les ONGD especialitzades per garantir la continuïtat de la seva agenda humanitària, incloent la resposta a les crisis que es pugin produir al llarg de l'any
- L'ACCD promourà actuacions dirigides a poblacions víctimes de "conflictes oblidats" en col·laboració amb les ONGD catalanes. A aquest efecte, es consideren conflictes oblidats els enfrontaments armats que provoquen més de 100 víctimes a l'any, xifra que s'ha de relativitzar en funció d'altres elements. El terme oblidat es refereix a aquells conflictes que sovint cauen en l'oblit de les agendes polítiques i mediàtiques i que alhora queden relegats en un segon plà per les Agències Donants internacionals.

Complementàriament a aquestes prioritats, l'ACCD donarà continuïtat als compromisos ja assumits en gestió de riscos i prevenció de desastres amb les ONGD catalanes que estan executant programes pluriennals .

Així, a Nicaragua es seguiran enfortint les capacitats en gestió de riscos de les comunitats miskites i mayagnes a la Regió de l'Atlàntic Nord i, a Bolívia, es mantindrà el suport a les actuacions de prevenció, preparació i mitigació de desastres d'origen natural a la Conca del riu Mamouré. A Hondures i Perú s'endegarà un programa per millorar les condicions de vida de comunitats amb una alta vulnerabilitat fomentant la prevenció i la incidència en les agendes de les autoritats.

Amb clau regional, es donarà el suport al programa d'intercanvi d'experiències i enfortiment de capacitats per la gestió de riscos a Mèxic, Nicargaua i Hondures.

A més, l'ACCD refermarà, durant l'exercici del 2009, el seu compromís amb la població refugiada palestina i la població del Sàhara Occidental amb actuacions que, atenent a la situació d'especial vulnerabilitat d'aquestes poblacions, podrien considerar-se des d'una òptica humanitària.

3.4. La Línia estratègica d'Educació i Capacitats

Tal com recull el Pla Director, l'acció integral del govern de Catalunya en pro del desenvolupament humà suposa que les dues línies estratègiques orientades a l'acció al Sud – desenvolupament i acció humanitària – necessiten ser complementades i multiplicades per una tercera al Nord, el focus de la qual és justament l'educació per al desenvolupament, la sensibilització i l'enfortiment de les capacitats dels agents de la cooperació catalana.

D'aquí, que la tercera línia estratègica de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat, la Línia d'Educació i Capacitats, es desplegui en dos objectius estratègics. El primer s'orienta a fomentar el coneixement i el compromís cívic de la ciutadania mitjançant l'educació per al desenvolupament, mentre que el segon es dirigeix a millorar les capacitats dels actors de la cooperació catalana.

En relació amb l'OEC1. Fomentar el coneixement i el compromís cívic de la ciutadania de Catalunya amb el desenvolupament humà sostenible i la cooperació per al desenvolupament incrementant l'abast, la qualitat i la coherència de les accions d'educació i sensibilització.

Durant l'any 2009 es preveu finalitzar el procés d'elaboració de l'Estratègia d'Educació per al Desenvolupament liderat per la DGCDH en estreta col·laboració amb l'ACCD. Aquesta estratègia, que transcendeix l'horitzó temporal del Pla Director, definirà les prioritats d'actuació del Govern a partir dels objectius i resultats concrets a assolir en els propers quatre anys –en els diferents àmbits de l'educació per al desenvolupament i la sensibilització -, així com els instruments, els recursos i les capacitats necessàries per a fer-los efectius.

Responent a aquest fet, i atès que el Pla Anual no es podrà executar en l'escenari pressupostari que preveia el Pla Director, durant el 2009 es concentraran esforços en l'elaboració, debat i adopció d'aquesta estratègia, en tant que full de ruta compartit pel conjunt d'actors per als propers anys, així com en la consolidació de les principals línies d'actuació iniciades en els darrers anys.

Prioritat 1. Reforçar la planificació concertada i la coordinació dels diferents agents involucrats en l'educació per al desenvolupament a Catalunya

- Elaborar i adoptar, previ dictamen dels òrgans consultius de la cooperació catalana, l'estratègia pluriennal d'educació per al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya d'acord a la metodologia validada al 2008.
- Constituir un grup de treball d'acompanyament a l'elaboració de l'Estratègia a fi d'assegurar la participació en el procés dels agents governamentals i no governamentals implicats en l'educació per al desenvolupament a Catalunya.

Prioritat 2. Impulsar l'educació per al desenvolupament en l'educació formal, no formal i informal, així com la sensibilització social en relació amb les diverses temàtiques relacionades amb el desenvolupament, les relacions nord- sud i la cooperació per al desenvolupament.

Educació formal:

- El Departament d'Educació donarà continuïtat a les diferents actuacions en matèria d'educació per al desenvolupament, mitjançant, entre d'altres: (1) l'impuls de la formació del professorat en aspectes com la interculturalitat, la cultura de la pau, la coeducació i la mediació i el desenvolupament, (2) el suport a projectes solidaris de la Xarxa d'Escoles UNESCO i, (3) l'elaboració, de materials educatius sobre interculturalitat, relacions nord- sud i impacte ambiental, entre d'altres .
- L'ACCD i el Departament d'Educació, conjuntament amb la Diputació i l'Ajuntament de Barcelona, la FCONGD i el Moviment de Renovació Pedagògica Rosa Sensat continuaran participant en la Xarxa d'Escoles Compromeses amb el Món, amb l'objectiu de contribuir a consolidar la Xarxa com un espai d'intercanvi d'experiències i de bones pràctiques en l'àmbit de l'EpD
- S'impulsaran les iniciatives de la societat civil catalana en l'àmbit de l'educació formal incloent-les com a línia específica la convocatòria ordinària d'ajuts de l'ACCD i les convocatòries de departaments de la Generalitat.

Educació no formal i informal:

- Promoure el comerç just, el consum responsable i de proximitat a Catalunya. L'ACCD promourà la constitució d'una taula amb els actors estratègics públics i privats relacionats amb aquesta temàtica per concertar les actuacions com ara la celebració de la Festa del Comerç Just, i d'altres activitats que preveu impulsar a tot el territori català al llarg de l'any
- Incorporar clàusules socials vinculades a la compra pública ètica com a condicions especials d'execució en els processos de contractació pública, tant a l'ACCD com a principal organisme executor de la política de cooperació del govern com, progressivament, en altres organismes de la Generalitat.
- Donar continuïtat, des de l'ACCD, a la Festa de la Cooperació Catalana com espai per a la rendició de comptes del govern i punt de trobada entre la comunitat de la Cooperació Catalana i la ciutadania de Catalunya per donar a conèixer les diferents pràctiques en matèria de cooperació al desenvolupament.
- L'ACCD donarà suport a activitats d'educació informal i sensibilització impulsades des dels ens locals a través d'una convocatòria específica de subvencions.
- Donar suport, des de l'ACCD, a la campanya de les Nacions Unides sobre els ODM i impulsar la Campanya a Catalunya buscant espais de col·laboració amb la societat civil, els ens locals i les xarxes supramunicipals i regionals.
- Organitzar i impulsar, des de l'IEMed, activitats de formació i sensibilització sobre problemàtiques relacionades amb el desenvolupament de la ribera sud del Mediterrani.
- Col·laborar amb els mitjans públics de comunicació audiovisual de Catalunya – TV3 i Catalunya Ràdio-, en tant que principals canals de sensibilització de la ciutadania, en l'elaboració de programes puntuals o periòdics sobre les diverses temàtiques relacionades amb el desenvolupament, les relacions nord-sud i la cooperació per al desenvolupament.
- Donar suport, des de l'ACCD, a la iniciativa de mitjans de comunicació, especialment aquells dedicats en la seva totalitat o en algun dels seus canals a la cooperació i l'educació per al desenvolupament.

- Continuar donant suport, des de l'ACCD, a la xarxa d'informació Ekoos, de la Fundació Chandra, amb l'objectiu d'apropar la informació sobre cooperació al desenvolupament als mitjans de comunicació.
- Donar suport a projectes anuals que impulsin activitats relacionades amb les quatre dimensions que configuren l'educació per al desenvolupament: sensibilització, educació- formació, investigació- reflexió i incidència política i mobilització social per part de les ONGD mitjançant la convocatòria ordinària d'ajuts de l'ACCD
- Donar suport a projectes de sensibilització i presa de consciència sobre Pau i Drets Humans de les entitats sense afany de lucre i els ens locals de Catalunya, mitjançant sengles convocatòries d'ajuts de la Oficina de Promoció de la Pau i Drets Humans del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.
- Des del Departament de Governació i Administracions Públiques es donarà suport a diferents projectes de sensibilització impulsats per ONGs.
- Habilitar, per part de l'ACCD, un banc de recursos editorials en línia accessible des del lloc web de l'ACCD amb l'objectiu d'acostar a la ciutadania experiències, debats i contribucions d'autors de referència en l'àmbit del desenvolupament i de la cooperació per al desenvolupament en coordinació amb altres bancs de recursos existents i actors especialitzats.

Prioritat 3. Impulsar la recerca i el desenvolupament conceptual i metodològic de l'educació per al desenvolupament i dels instruments i eines per implementar-la.

- Analitzar i presentar els resultats de l'estudi sobre el coneixement i l'opinió de la ciutadania catalana en relació amb el desenvolupament i la cooperació per al desenvolupament encarregat el 2008.
- Difondre els resultats de l'estudi avaluatiu sobre la convocatòria conjunta de l'ACCD i el Departament d'Educació de suport a projectes d'elaboració, revisió i millora dels recursos pedagògics en l'àmbit d'educació per al desenvolupament.
- Impulsar la recerca sobre el contingut, la metodologia i els actors de l'educació per al desenvolupament mitjançant la convocatòria ordinària de subvencions de l'ACCD i els mecanismes de suport a la recerca previstos a la prioritat cinc.
- Iniciar, partint de les orientacions que resultin del document de directrius d'equitat de gènere l'articulació d'una agenda sobre equitat de gènere i apoderament de les dones aplicada a l'educació per a desenvolupament. Aquest exercici alimentarà, al seu torn, el procés de planificació estratègica.

En relació a l'O.E.C 2. Millorar les capacitats dels agents de cooperació per al desenvolupament públics i privats de Catalunya.

La consecució d'aquest objectiu estratègic està directament relacionada amb la qualitat de l'ajut que es realitza des de Catalunya. Les prioritats per al 2009 s'orienten a recolzar la diversitat dels actors de la comunitat catalana de cooperació per al desenvolupament, prenent com a punt de partida un escenari amb recursos més limitats del que preveia el Pla Director.

En el desplegament d'aquest objectiu, l'ACCD impulsarà la iniciativa dels actors de la societat civil catalana aplicant els principis de concurrència i transparència que caracteritzen la política pública de cooperació al Desenvolupament.

Prioritat 4. Millorar la formació teòrica i pràctica i la capacitació del voluntariat, cooperants, professionals i dels agents de la cooperació per al desenvolupament catalana

Pel que fa a la formació teòrica:

- Donar suport, l'ACCD i l'ICD, al Màster en Gènere i desenvolupament promogut per Cooperació amb la participació de la Universitat de Barcelona, així com a diverses accions formatives sobre gènere i desenvolupament adreçades al personal de la Generalitat.
- Donar suport, des del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, i l'ICD, a l'Institut Interuniversitari d'Estudis de Dones i Gènere, de recent creació.
- Capacitar, en col·laboració amb el Instituto de Estudios sobre Conflictos y Acción Humanitaria (IECAH), als actors de la societat civil catalana en el coneixement sobre les realitats humanitàries, el Dret Internacional Humanitari i les bones pràctiques en l'àmbit de l'Acció Humanitària.
- Organitzar, l'agència ACC1Ó, un curs sobre projectes de cooperació al desenvolupament finançats per organismes internacionals.
- Donar suport a cursos específics de capacitació sectorial, de comú acord amb els actors implicats

Pel que fa a la formació pràctica:

- Promoure el Programa joves cooperants de la Secretaria de Joventut/ Agència Catalana de Joventut i l'ACCD en col·laboració amb el Departament de Treball i la FCONGD, adreçada a joves catalans i catalanes perquè tinguin una primera experiència formativa i professional en l'àmbit de la cooperació per al desenvolupament en projectes d'ONGD catalanes.
- Promoure la presència dels i les joves catalanes en organismes internacionals de cooperació mitjançant els acords de col·laboració signats entre l'ACCD i UNIFEM i entre l'ACCD, la Secretaria de Joventut/Agència Catalana de Joventut i PNUD/Art així com a través de les beques Canigó de la Secretaria d'afers exteriors i les beques del ACC1Ó per a pràctiques a l'estranger.

Prioritat 5. Impulsar la investigació i la recerca aplicada o aplicable en el camp del desenvolupament, la cooperació per al desenvolupament i l'educació per al desenvolupament

- Donar suport, el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, a les Càtedres UNESCO de les universitats catalanes, i impulsar la recerca, la formació i la contractació de personal investigador en l'àmbit del desenvolupament i de la

cooperació per al desenvolupament mitjançant les diverses convocatòries de beques i ajuts del Departament.

- Avançar en la definició de línees de treball conjunt en matèria de recerca i docència en l'àmbit universitari i la cooperació al desenvolupament, entre l'ACCD i l'Associació Catalana d'Universitat Públiques (ACUP). També des de l'ACCD es donarà suport a programes de recerca aplicada impulsats des de diferents universitats catalanes i es potenciaran les sinergies entre universitats i organismes públics per capitalitzar l'expertesa de les universitats en temàtiques concretes.
- Donar suport, des de l'ACCD, a la tasca de recerca i anàlisi d'informació en matèria de desenvolupament, de cooperació per al desenvolupament i construcció de pau que realitza l'Escola de Cultura de Pau.
- Impulsar, des de l'IMed, recerca sobre la realitat del desenvolupament a l'àrea Mediterrània, per mitjà d'ajuts a la recerca i a les publicacions
- Promoure, l'Oficina de Promoció de la Pau i Drets Humans, la investigació en temàtiques relacionades amb la pau, mitjançant la convocatòria d'un premi a la recerca.

Prioritat 6. Reforçar les capacitats institucionals i la capacitat d'incidència dels agents públics i privats de la cooperació per al desenvolupament catalana.

- Donar continuïtat als convenis de suport institucional i col·laboració amb la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament, la Federació Catalana d'ONG per la Pau, la Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans, la Coordinadora d'ONG Solidàries de les Comarques Gironines i de l'Alt Maresme i la Coordinadora d'ONGD i altres Moviments Solidaris de Lleida.
- Per mitjà de la convocatòria de subvencions a projectes es preveu, per part de l'ACCD, donar suport a la tasca d'incidència política i el lobby de les entitats catalanes a nivell català, estatal i internacional, en el marc de les seves campanyes així com afavorir l'organització de cursos de formació en l'avaluació en EPD i en la formulació de continguts
- Donar suport a l'assistència i/o participació de les entitats sense afany de lucre i dels ens locals de Catalunya en esdeveniments internacionals relacionats amb el foment de la pau i els drets humans mitjançant les convocatòria d'ajuts de l'Oficina de Promoció de la Pau i Drets Humans del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.
- Donar suport, la Secretaria de Joventut/ Agència Catalana de Joventut i l'ACCD, a les iniciatives del moviment associatiu juvenil català en la creació de xarxes i projectes de cooperació internacional per al desenvolupament i de sensibilització mitjançant una convocatòria específica adreçada a les entitats juvenils
- Oferir, des de la Secretària de Joventut/ Agència Catalana de Joventut formació específica en cooperació al desenvolupament per entitats juvenils, a través d'un pla de formació que preveu descentralitzar activitats formatives a diferents punts del territori català.

4. DESPLEGAR LES MODALITATS, ELS INSTRUMENTS I LA RELACIÓ AMB ELS ACTORS

4.1. Modalitats i actors

Les diferents modalitats de cooperació que preveu el Pla Director 2007- 2010 i els percentatges de despesa assignats a cadascuna volen articular un model català de cooperació amb especificitats pròpies i coherent amb les recomanacions internacionals per millorar la qualitat de l'ajut

Així, el pes dels recursos assignats a la cooperació bilateral a iniciativa d'altres actors i la cooperació bilateral concertada respon a la concepció de la intervenció pública com impulsora i complementària de la iniciativa cívica solidària, tal com preveu la Llei de Cooperació al Desenvolupament (Llei 26/2001). D'altra banda, el Pla Director preveu que el govern pugui canalitzar una part de la seva cooperació mitjançant organismes multilaterals, contribuint així als requeriments d'harmonització i optimització de l'ajut, així com establir relacions directes de cooperació amb socis del sud per donar suport a polítiques i estratègies de desenvolupament d'aquests socis, d'acord amb el principi d'alineació.

QUADRE 5.1. Modalitats d'actuació

Cooperació bilateral d'iniciativa directa: el tret característic d'aquesta modalitat és que la iniciativa de l'actuació és de la Generalitat de Catalunya i implica l'establiment de relacions sense intermediació amb les entitats i organitzacions beneficiàries.

Cooperació bilateral en concertació: qualsevol actuació de la Generalitat de Catalunya en què alguna o diverses de les fases bàsiques del cicle del programa o del projecte es faci de manera concertada o amb la mediació d'altres actors de la cooperació per al desenvolupament.

Cooperació bilateral a iniciativa d'altres actors: qualsevol actuació en la que la iniciativa sigui o es canalitzi a través d'altres agents de la cooperació que no pertanyen a l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Cooperació a través d'organitzacions multilaterals: participació i contribució de la Generalitat de Catalunya a les actuacions dels diversos organismes públics multilaterals especialitzats en la promoció del desenvolupament.

Per a l'any 2009 es preveu avançar en la consolidació d'aliances en **cooperació bilateral d'iniciativa directa i multilateral** per a les que el Pla Director preveu destinar entre un 20 i un 35% de recursos. Els darrers anys s'ha fet un important desplegament d'ambdues modalitats que ha permès al Govern establir una interlocució directa amb socis públic i privats del sud i amb organismes multilaterals per treballar sectors prioritaris. Per tal de consolidar aquest desplegament, l'any 2009 s'adoptarà l'estratègia de cooperació multilateral al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya i es prioritzaran els programes de cooperació bilateral directa amb una trajectòria consolidada i aquells adreçats als sectors que el Pla Anual preveu potenciar al 2009, especialment si suposen una actuació coordinada de diferents organismes del Govern.

En **cooperació bilateral a iniciativa d'altres actors** i atenent a la pluralitat i riquesa del teixit social solidari a Catalunya, el Pla Director preveu destinar un mínim d'un 55% dels recursos de l'AOD de la Generalitat. Per l'any 2009 es vol garantir el compliment d'aquesta assignació tenint en compte els compromisos assumits anys anteriors en les diferents convocatòries de desenvolupament, acció humanitària i educació i capacitats i prioritzant el criteri de concurrència en l'assignació de recursos d'aquesta modalitat.

La **cooperació bilateral en concertació**, a la que el Pla Director preveu destinar entre un 10 i un 25% dels recursos, vol potenciar la complementarietat entre la iniciativa del Govern i la dels altres actors. El desplegament d'aquesta modalitat en compliment del que preveu el Pla Director esdevé una prioritat del Govern per l'any 2009. L'actuació concertada permetrà establir nous marcs de col·laboració amb la comunitat catalana de cooperació i amb les contraparts del sud, fomentar el treball en xarxa i aprofitar l'experiència prèvia, el coneixement tècnic o els lligams ja existents entre actors públics i privats. Atenent a la limitació dels recursos disponibles per al 2009, es prioritzarà la concertació d'actuacions a sectors que el Pla anual preveu potenciar.

Les prioritats per al 2009 en el desplegament de les modalitats de cooperació bilateral són:

Prioritat 1. Donar continuïtat a les actuacions de cooperació bilateral d'iniciativa directa amb una trajectòria consolidada i identificar noves oportunitats per desenvolupar sectors que es preveu potenciar d'acord al Pla anual.

- Donar continuïtat als acords de cooperació bilateral directa amb socis del sud establerts com a resultat del desplegament d'aquesta modalitat a països prioritaris els darrers anys: sector salut a Moçambic, educació intercultural bilingüe a Equador, sobirania alimentària a Guatemala, governança local a Senegal, Drets Humans a Nicaragua, apoderament de les dones a Moçambic, desenvolupament rural a Palestina i construcció de pau a Colòmbia.
- Promoure nous acords de col·laboració en països prioritaris i preferents en aquells sectors que el Pla Anual preveu potenciar al 2009: educació intercultural bilingüe a Guatemala, apoderament de les dones a Perú, Equador i Etiòpia, governabilitat i Drets Humans a Perú, Nicaragua i Bolívia, sostenibilitat ambiental a El Salvador i Bolívia i construcció de pau a Etiòpia.

Prioritat 2. Consolidar iniciatives de cooperació bilateral d'iniciativa directa de la Generalitat en informació, comunicació i sensibilització de la ciutadania catalana.

- Consolidar estratègies, mecanismes i espais propis d'informació i comunicació de l'acció de la Generalitat en matèria de Cooperació al Desenvolupament, com són la Festa de la Cooperació Catalana o el Portal AOD de la Generalitat de Catalunya.
- Consolidar les estratègies d'interlocució i col·laboració establertes amb diferents mitjans públics de comunicació audiovisual de Catalunya, per la realització de programes puntuals o periòdics sobre les diverses temàtiques relacionades amb el desenvolupament, les relacions nord- sud i la cooperació per al desenvolupament.

Prioritat 3. Desplegar i promoure la modalitat en concertació amb la societat civil, els ens locals i altres institucions públiques catalanes.

- Impulsar aquesta modalitat a països on la cooperació catalana disposi de representacions permanents que facilitin la identificació i concertació i als sectors que el Pla Anual preveu potenciar durant el 2009: educació, apoderament de les dones, governabilitat, sostenibilitat ambiental i construcció de pau. Així, es valorarà, entre d'altres, l'impuls a la cooperació concertada en el sector d'apoderament de les dones a Nicaragua, en educació intercultural bilingüe a Bolívia o en sostenibilitat ambiental a Perú.
- Continuar el suport a les iniciatives de desenvolupament que la Generalitat està duent a terme en la línia de desenvolupament de forma associada amb ONGD com la Fundació Sida i Societat a Guatemala, la Xarxa d'Universitats de suport a la campanya "Yo sí puedo" i Geòlegs del Món a Nicaragua o Àgora Nord- Sud a Equador.
- Donar continuïtat al conveni marc signat amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona per la millora del tractament de residus a San Salvador i continuar el suport a les iniciatives que la Generalitat està duent a terme en col·laboració amb altres institucions públiques catalanes com el Síndic de Greuges.
- Concertar, des de l'ACCD, la realització d'una campanya conjunta de promoció del comerç just i el consum responsable a Catalunya. Es preveu incorporar actuacions dels diferents actors i incidir sobre l'administració pública i sobre la sensibilització ciutadana a través dels mitjans de comunicació, les entitats especialitzades etc

Prioritat 4. Millorar els mecanismes per a donar aplicació a la modalitat de cooperació a iniciativa d'altres actors.

- L'ACCD, impulsarà, durant el 2009, un procés de reflexió conjunta amb els diferents agents de la cooperació catalana amb l'objectiu de millorar les convocatòries públiques de subvencions i consolidar un calendari de convocatòries que garanteixi la publicitat i la previsibilitat de les mateixes
- Es mantindran les convocatòries de l'ACCD adreçades a finançar projectes anuals d'educació i capacitats al Nord i plans d'acció humanitària de les ONGs. En la línia de desenvolupament, es mantindrà la convocatòria ordinària per finançar iniciatives adreçades als sectors que es preveu potenciar d'acord a aquest Pla anual: educació, apoderament de les dones, governança i drets humans, sostenibilitat ambiental i construcció de pau.
- En la línia d'educació i capacitats i en el marc de l'elaboració de l'estratègia Educació per al Desenvolupament, s'impulsarà un procés de reflexió per tal de millorar el sistema de convocatòries que financen iniciatives dels diferents tipus d'actors (universitats, ONGD, mitjans de comunicació, etc.)
- Es realitzarà una nova convocatòria de subvencions per a projectes de cooperació al desenvolupament i sensibilització i educació impulsats per sindicats i associacions professionals agràries i per fundacions i associacions dependents de sindicats i d'associacions professionals agràries.
- Es mantindran la convocatòria de l'Oficina de promoció de la Pau i dels Drets Humans adreçada a finançar projectes d'educació i capacitats al Nord.
- Es mantindran la convocatòria conjunta de l'ACCD i la Secretaria de Joventut adreçada a finançar projectes de desenvolupament al Sud, i d'educació i capacitats

al Nord així com la convocatòria conjunta ACCD, Secretaria de Joventut i Departament de Treball

- Es mantindrà la convocatòria d'ajuts per impulsar la participació d'agents empresarials catalans en projectes de cooperació al desenvolupament que promou ACC1Ó CIDEM COPCA

Les prioritats per al 2009 en el desplegament de les modalitats de cooperació multilateral són:

Prioritat 5. Adoptar, difondre i aplicar l'estratègia de cooperació multilateral al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

- Adoptar, previ dictamen dels òrgans de coordinació, col·laboració i consulta de la política de cooperació del govern, l'estratègia de cooperació multilateral al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.
- Iniciar el desplegament de l'estratègia en els diferents àmbits que es preveu incorpori: la política de contribució a organismes multilaterals, la participació en aquests organismes i el suport a la construcció d'un nou multilateralisme.

Prioritat 6. Consolidar els marcs de relació estratègica amb els actors multilaterals per millorar el seguiment i l'eficàcia en l'aplicació d'aquesta modalitat de cooperació.

- D'acord amb el procés impulsat al 2008 i a les directrius resultants de l'estratègia, avançar en la negociació d'acords marc amb UNICEF i PNUD que estableixin àmbits de col·laboració coherents amb les prioritats sectorials del Govern.
- Consolidar els mecanismes de seguiment de la cooperació multilateral mitjançant la participació en les comissions mixtes i tècniques dels programes amb UNFPA, FAO i UNRWA, entre d'altres.
- En el marc de la col·laboració establerta amb alguns organismes multilaterals, impulsar la presència de joves catalans/es, amb el doble objectiu de formar-se i enfortir les capacitats institucionals de les oficines de FAO, UNIFEM i PNUD a països socis.

Prioritat 7. Identificar noves oportunitats de col·laboració amb organismes multilaterals en els sectors que el Pla Anual preveu potenciar.

- Impulsar una ampliació de la col·laboració existent amb organismes multilaterals a països prioritaris i sectors que es preveu potenciar d'acord a aquest pla anual. Així, amb el PNUD i amb un enfocament regional a Amèrica Llatina, es preveu donar suport a la xarxa de gestió del coneixement en temes de gènere i a l'escola virtual per al desenvolupament humà. Amb Oficina de l'Alt Comissionat de Nacions Unides per als Drets Humans (ACNUDH), s'ampliarà el suport a Guatemala en promoció dels drets humans i la governança democràtica
- Donar suport a programes multilaterals que incideixin en el treball conjunt entre agències del sistema de Nacions Unides, contribuint així a millorar la seva eficàcia, com el Programa amb PNUD- Art i PNUMA sobre canvi climàtic a Senegal.

4.2. Instruments i actors

La cooperació per al desenvolupament promoguda pel govern de Catalunya es canalitzarà, tal com queda definit en el Pla Director vigent, mitjançant els diferents instruments de cooperació tècnica, econòmica i financera i haurà de destacar, en els propers anys, per l'aposta per nous instruments, o instruments programàtics de la cooperació, seguint les recomanacions que es fan des del CAD de l'OCDE i les bones pràctiques internacionals.

QUADRE 6.2. Instruments de cooperació

Cooperació tècnica: conjunt d'instruments de cooperació que porten associat algun element d'acompanyament, intercanvi, transferència de maneres de fer, o de capacitació, orientat a millorar les capacitats de les persones, les organitzacions i els marcs institucionals. Els projectes, programes, les assistències tècniques i les experiències de cooperació triangular formen part d'aquesta categoria.

Cooperació econòmica i financera: els projectes d'inversió, l'ajut econòmic a determinats sectors, les contribucions oficials als organismes internacionals, les donacions, i l'atorgament o els programes de crèdits, segons estableix la Llei de Cooperació.

Nous instruments: instruments amb enfocament programàtic, caracteritzats per evitar els problemes associats a les intervencions puntuals i d'abast limitat. Destaquen el suport pressupostari i els fons globals.

Codesenvolupament: actuacions adreçades a gestionar de manera positiva la relació entre el desenvolupament i la migració i que impliquen la participació en accions de desenvolupament i de cooperació per al desenvolupament de les persones immigrades.

La cooperació tècnica continuarà sent la més important en volum de recursos i s'orientarà a donar resposta a les demandes del país soci. S'avançarà en l'aplicació del criteri de previsibilitat de l'ajut mitjançant els programes pluriennals a iniciativa d'altres actors i les actuacions de cooperació bilateral directa o multilateral amb un enfocament pluriennal.

L'any 2009, en iniciar el procés d'elaboració d'un nou Pla Director, es preveu obrir una reflexió conjunta amb la resta d'actors de la cooperació catalana sobre la cooperació econòmica i financera i la conveniència de considerar en un futur una línia d'ajut reemborsable per facilitar l'accés a crèdit que segueixi les recomanacions del CAD de l'OCDE. En paral·lel, l'ACCD continuarà donant suport a programes de microcrèdits a països prioritaris i preferents de l'Àfrica Sudsahariana i la Mediterrània.

Pel que fa els nous instruments i amb l'objectiu de continuar contribuint a que l'AOD sigui més previsible i que minimitzi els costos de coordinació, el 2009 es donarà continuïtat a les actuacions en el sector salut a través de les quals s'ha apostat per un enfocament programàtic.

Finalment, en relació al codesenvolupament, l'any 2009 es preveu adoptar i desplegar l'estratègia de codesenvolupament, en tant que primer exercici de planificació d'un

instrument de la cooperació del govern. Aquest document posarà les bases per treballar la relació positiva entre el fenomen de la migració i el desenvolupament mitjançant aliances estratègiques amb els actors locals i tenint en compte les capacitats de la realitat catalana.

Les prioritats i actuacions concretes en l'ús i el desenvolupament dels instruments de cooperació són:

Prioritat 1. Adoptar i donar aplicació al document estratègic sobre Codesenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

- Adopció, previ dictamen dels òrgans de coordinació, col·laboració i consulta de la política de cooperació del govern, del document estratègic sobre codesenvolupament elaborat com a resultat del procés participatiu impulsat arreu del territori català, durant el 2008.
- Difusió i desplegament del document estratègic entre els diferents organismes de la Generalitat implicats, com l'ACCD i la Secretaria per a la Immigració. En paral·lel, s'avançarà en la interlocució amb el conjunt d'actors de la cooperació catalana amb més trajectòria en l'ús d'aquest instrument.

Prioritat 2. Consolidar l'aplicació dels nous instruments de la cooperació per al desenvolupament

- Suport pressupostari: L'ACCD continuarà contribuint a l'enfortiment del sistema públic de salut a Moçambic per mitjà d'aportacions al pressupost de salut del Ministeri, en el marc del programa PROSAUDE.
- Fons globals: L'ACCD continuarà contribuint al Fons Global de Lluita contra la Sida, la Malària i la Tuberculosi per a la prevenció, tractament i atenció a aquestes malalties.

Prioritat 3. Impulsar una cooperació tècnica més eficaç, previsible i alineada amb els actors i les necessitats locals.

- Impulsar les actuacions via programes als països prioritaris de la cooperació catalana a partir del suport als compromisos adquirits a la convocatòria del 2007 i 2008
- Des de l'ACCD es valorarà, conjuntament amb els organismes d'igualtat del governs uruguaià i equatorià, donar suport a una iniciativa de cooperació triangular en matèria de transversalització d'enfocament de gènere en les polítiques públiques.
- Impulsar l'assistència tècnica que es fa des dels departaments de la Generalitat en àrees de la seva especialització a demanda d'organismes homòlegs de països socis: ACA, ACR, Departament d'Agricultura, Departament de Salut, etc.
- Des del COPCA/ACC1Ó, s'impulsarà l'assistència tècnica mitjançant el Fons Fiduciari en la Corporació Financera Internacional.

5. REFORÇAR I CONSOLIDAR LES CAPACITATS

L'assoliment dels objectius que fixa aquest Pla requereix continuar avançant en la consolidació de les estructures institucionals i dels equips humans de la Generalitat encarregats de la política de cooperació per al desenvolupament, així com disposar dels recursos econòmics adequats, segons la previsió pressupostària

5.1. Organització institucional

En la línia dels dos darrers anys, es continuarà el procés de consolidació i adaptació de les estructures de l'Administració encarregades de la planificació, l'execució, el seguiment i l'avaluació de la política de cooperació als reptes que planteja el Pla director 2007-2010.

Prioritat 1. Millorar l'organització i la gestió internes, el funcionament i la capacitat d'acció de les unitats de l'Administració competents en matèria de cooperació per al desenvolupament

- Concloure l'estudi organitzatiu de la DGCDH encarregat el 2008 i iniciar el procés d'implementació de l'estructura organitzativa proposada, d'adequació dels recursos humans als perfils identificats en les descripcions dels llocs de treball i d'implantació dels procediments de treball identificats per als principals processos de l'organització, segons la previsió pressupostària
- Continuar impulsant, amb l'acompanyament de la Direcció General de Modernització de l'Administració del Departament de Governació i Administracions Públiques, el Pla de millora de l'ACCD resultant de l'estudi organitzatiu encarregat el 2007:
 - Aplicar el nou organigrama funcional de l'ACCD per garantir el bon funcionament intern.
 - Definir i implementar els processos de treball de l'ACCD.
 - Definir i aplicar els principis de qualitat en la gestió de l'ACCD identificats el 2008 i fixar indicadors que permetin fer-ne el seguiment.
 - Implantar un sistema de gestió de qualitat basat en l'avaluació formativa i la millora continuada, orientat a l'obtenció d'una certificació acreditada.
 - Dissenyar i implantar un sistema informatitzat de gestió de projectes.
- Consolidar el model de representacions de l'ACCD als països prioritaris de la cooperació catalana.
- Dotar l'ACCD i la DGCDH d'un espai de treball adequat a les seves necessitats institucionals presents i futures.
- Implementar, l'ACCD, un llibre d'estil per a la millora i estandarització d'elements clau en la imatge i comunicació interna i externa.

5.2. Recursos humans

En paral·lel i, en part, com a resultat del procés de revisió i consolidació de les estructures institucionals de la cooperació per al desenvolupament de la Generalitat, el 2009 es continuarà el procés ja iniciat de consolidació dels equips humans de la cooperació i ampliació de les seves capacitats, tant de l'ACCD i la DGCDHAH com dels Departaments, d'acord amb les previsions pressupostàries. Les principals actuacions per a aquests dos grups seran:

Prioritat 1: Consolidar els equips humans de l'ACCD i de la DGCDHAH, d'acord amb les previsions pressupostàries.

- Estructurar els equips humans de l'ACCD i de la DGCDHAH en dos sentits: (1) d'acord amb les recomanacions del Pla de millora i l'estudi organitzatiu, respectivament, esmentats més amunt, i (2) amb els requeriments que es derivin del desplegament efectiu del Pla director.
- Definir un diccionari de competències i habilitats professionals de l'ACCD, finalitzar la Descripció dels Llocs de Treball i aprovar el catàleg definitiu.
- Definir un nou procés de selecció per competències dels treballadors i les treballadores de l'ACCD.
- Elaborar un pla de formació pluriennal per als treballadors i les treballadores de l'ACCD i de la DGCDHAH i iniciar-ne l'aplicació.
- Dissenyar i implementar un sistema de gestió del coneixement de l'ACCD.
- Dur a terme una formació pràctica per als treballadors i treballadores de l'ACCD i la DGCDHAH, ampliable al personal dels organismes i Departaments de la Generalitat, per a la integració de la perspectiva de gènere en els projectes i programes de cooperació al desenvolupament.
- Participar, l'ACCD, en el grup de treball tècnic sobre la guia de Plans d'Igualtat de la Generalitat de la Direcció General de Funció Pública
- Modificar i aprovar un nou Conveni Laboral per a l'ACCD.

Prioritat 2. Continuar construint capacitats entre els equips humans dels Departaments i organismes de la Generalitat

- Dissenyar una comunitat d'interès en format virtual que aglutini les persones que des dels diferents departaments de la Generalitat treballen en cooperació per al desenvolupament allotjada a la plataforma virtual d'informació i participació E- Comunitat de cooperació per al desenvolupament.
- Identificar en el marc de la Comissió Interdepartamental un primer conjunt de necessitats bàsiques de formació del personal que treballa en cooperació per al desenvolupament als Departaments i organismes a dur a terme enguany.

5.3. Escenari econòmic

El 2009 el Govern destinarà **65.285.520,00 euros** a la cooperació per al desenvolupament. D'aquesta quantitat, **49.785.520,00 euros** són consignats a l'ACCD d'acord amb la Llei de Pressupostos de la Generalitat per al 2009 i **15.500.000,00 euros** als diversos departaments i organismes autònoms de la Generalitat d'acord amb l'escenari econòmic del Pla director de cooperació al desenvolupament 2007-2010.